

l'Estel
Bellavista,44
07240 Sant Joan

Telèfon
971 85 85 80
657 012 568

L'ESTEL

www.racocatalla.com/esteldemallorca
E MAIL estel@premsaforana.com

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XXVII. NÚMERO 628

1ER DE JUNY DEL 2008

PREU: 2 €

Foc i Fum

MATEU MARIÓ, natural i vesí de Sant Joan

Fa una trentena d'anys hi havia manifestacions i vagues dels treballadors de l'hosteleria. No teníem dia lliure, feiem més de 8 hores al dia, ens donaven un sou de misèria, ens donaven una habitació al soterrani, menjar xerec... per això ferem vaga, per això ferem manifestacions. La cosa va canviar. Ara els treballadors tenen dos dies lliures com la resta dels mortals. A l'hivern, els temporers cobren de l'atur, tenen una vida digna.

Ara, els qui fan vaga, els qui se manifesten són els funcionaris de la justícia, son els metges, son els professors dels instituts... i no ho fan per fer més de 8 hores de feina, ni per no tenir dia lliure... Ho fan perquè volen guanyar més. I com que el Govern Balear és el qui els paga i no te euróns suficients perquè les contribucions sen van a Madrid i no tornen ja que som una colònia d'Espanya, i les colònies són per explotar-les...

Per això pens que és una bona cosa aquesta de que les nostres élites se rebel·lin, vulguin guanyar més. Si els Països Catalans, fóssim independents, podríem pagar així com toca a tota la gent, començant per les élites.

És clar, que mentre votem els partits espanyols, PP-PSOE serà ben difícil el proclamar la independència. Votau partits nacionalistes si voleu cobrar allò que toca, gent de les Illes, de València i de Catalunya. Votau partits nacionalistes si voleu tenir bons trens, bones escoles, bona sanitat... Si continuau votant les partits espanyols, continuarem patint l'expoli fiscal i la manca de diners dels

nostres governs.

El passat dia 17 vaig anar a la manifestació per la llengua catalana. Vaig dur el cotxe al l'aparcament de la Plaça Major de Ciutat, i vaig pensar, hi aniré en cadira de rodes, agaf l'ascensor, però només vaig poder arribar a la planta abans del carrer. Torn enrra i afat els caminadors. Vaig poder pujar per les escales mecàniques, ajudat d'un alemanot de cent quilos que me va donar una mà.

Vaig veure passar la mani, vaig poder saludar dotzenes d'amics i coneguts, vaig fer fotos al Rei en Jaume, acompanyat de la Reina Violant, el seu fill Jaume, Rei de Mallorca i el seu net, també Rei de Mallorca a qui acompanyaven els gegants i gegantes de mig Mallorca. No vaig anar a la Plaça de Cort que me cansa caminar. Vaig agafar l'escala mecànica per davallar a l'aparcament. Amig camí vaig caure i vaig quedar assegut a l'escala que me va deixar a damunt el trispol. Un policia i un botiguer m'aixecaren i vaig poder continuar fins l'ascensor i el cotxe per tornar a sant Joan.

Aquest aparcament fou construït ara fa devers 35 anys en temps del batle Aguiló. Supós que en aquell temps no hi havia lleis que obligassin a fer ascensors fins al carrer. Ara, però, si que hi ha lleis. Es per això que demanam a n'Eberhard Groske, ell que és el regidor dels més desvalguts que faci unes obres i faci arribar els ascensors de la Plaça Major fins al carrer. Molta de gent agrairà a l'Ajuntament de Ciutat que faci aquestes bones obres.

Capdepera-Calarajada: Molta de gent, molts de negocis, molts de tur-

Els Reis de Mallorca

Colla de gegantes de Binissalem Mòbil 627 820 744

istes. Durant molts d'anys els mallorquins del PSM editaren la revista mensual CAPVERMELL, ara fa poc s'aturaren de publicar-la en paper, però l'editen a internet: www.capvermell.org i expliquen tot allò que passa pel poble. En canvi en Fàbius va publicar durant 6 ò 7 anys la revista Faxdepera que ha desaparegut i ningú en sap res. Les revistes en català passaren uns anys ben difícils en temps del fugat president Mates. Molts pocs anuncis i molt poques

subvencions. La cosa ha canviat darrerament: el Govern Balear ens posa anuncis i prepara subvencions per a uns mitjans de comunicació que anaren be en temps del president Canyelles i del batle Aguiló de Ciutat. El Consell de Mallorca tampoc no ens en posa d'anuncis. Veurem si la presidenta Armengol ens te en compte d'ara endavant, i la batlesa de Ciutat també, que a s'Arenal i a Ciutat, on va néixer l'Estel hi tenim molts subscriptors.

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Seductors catalans i l'idioma (II)

(Del llibre “ostitú” quin país)

de Frank Dubé

Els “Rayo de Sol” “La lala”, “Quince años tiene mi amor” i milers i milers i milers de cançons que han cantat i ballat els catalanets anys i anys, no són dignes?

No són suficientment bones per haver-les composades (aquestes o d'altres similars), cantades i promocionades primer en català?

Parlem de dignitat?

Moltíssimes d'aquestes cançons tot Europa les ha cantades i ballades. Són també els europeus uns indignes, musicalment parlant?

No anirem equivocats, davant dels pobres resultats actuals?

-Jo he vist i escoltat figures italianes cantant els seus èxits en versió catalana allà pels anys 60....

-I no va passar res !! Va quedar tot en Standby.

-Exactament..

-Quina explicació té? Tanmateix també ho feien en castellà i es venien molts discs, moltíssims...

-...i els compraven els mateixos catalanets no conscienciats. Els conscienciats compraven “Cançó”. Que en principi era una victòria. Però ...

-Mira. Si en Dyango hagués gravat primer en català «Me gusta me apetece, me provoca”... res de res. Ni un duro!! El pobre sabadellenc Sergio Dalma no hagués trobat segell discogràfic per gravar “Bailar pegados” en català. I no l'haguessin promocionat per les emissores oficials del país.

Fins i tot el món musical en castellà tindria dificultats si limitessin la difusió de la seves cançons a només els temes “de qualitat”, tradicionals-folk-lòrics, de cantautor, o de protesta + o - culta. Des de “Presuntos Implicados” fins l’ “Aserejé” tenen tot el mercat cobert!!

Als anys 80, quan aparagué la moguda del Rock català (continuació de la dels anys 70) no podem deixar passar per alt que els grups més exitosos que han sobreviscut més temps, provenien “de les muntanyes”...que dic jo; de la perifèria Barcelonina. Ells anaven al seu rotllo sense preocupar-se de la central ideològica i anaven al gra: fer gaudir al públic (d'entrada especialment femení) de les seves comarques. I van triomfar!! Vic, Girona, Tarragona....

Mentre passava això, jo sentia a algun

Il·lustrat del col·lectiu cultural que deia: “*Això de les guitarres durarà quatre dies; és cosa de quatre jovenets. Després tornarà la normalitat.*” Ostitú! Quatre i quatre fan vuit! Quins profetes. Més de 100.000 còpies de “L'Empordà” editat per una minicompanya discogràfica.

Tot i així finalment els il·lustrats han aconseguit que Gerard Quintana o en Quim Portet, d'engaltar calces de fadrines els hagin finalment encaminat cap al *Pare Sisa*. O sigui: Els han “normalitzat”.

Sort que ens queden Els Pets!!

Després que en Xavier Cugat enviés a Madrid a la Nina perquè triomfés al “Un dos tres...” (si no encara estaria cantant amb l'Orquestra de Lloret de Mar), va quedar clar que teníem una artista de talla internacional. Doncs finalment aquí, per purificar-la, la van convèncer perquè cantés en un Teatre obres (si no estic confós) d'Arnold Schönberg!! Ostitú!. Quina cosa li faran fer per acabar-la de catalanitzar? O haurà de tornar a la “Operación T.”?

Amb la Beth ha passat com tantíssimes, tantíssimes i tantíssimes vegades. Si no hagués estat per la *pachangada* de l’ “Operación Triunfo” i l’astracanada d'Eurovisió, encara estaria fent Bolos amb l'orquestra de Festa Major amb la qual anava des de feia temps i ignorada per tota la *intelligentsia* casolana.

Ara, tots el mitjans de difusió li fan entrevistes, l'afalaguen, l'anomenen Reina de totes les Festes.... “*Que bé canta!!*” (cony!! igual que abans de l’ “Operación”)... “*Home!! Si la famosa Beth és de Sùria! És nostra!! I sembla que és catalanista i tot!!* diuen els No-Dependentistes

La tenien al costat de casa.... i .....NO LA VEIEN!!.

-Frank...tornes a cridar massa....

-És que n'estic fart de comprovar aquesta tràgica història anys i anys!! S'ha repetit per centèsima vegada.

Com tants d'altres cantants de cançó popular (moderna, de moda, de masses, lleugera, sense missatge etc. com vulgheu dir-li), han hagut de viatjar cap al país de *los 350 millones y pico*.

Tots els No-Dependentistes que m'envien correus continuament (i jo a ells), em van pregar que votés per

Internet a la cançó Andorrana que anava a Eurovisió, perquè *encara que aquest Festival era tot una pachangada, la cançó era en català*. Som així!!

La mateixa promoció que es va fer a TV3 el primer any que va participar el Principat Autònom de Veritat a Eurovisió, respirava poc convenciment i molta *conya marinera tope*.

Andorra, com ja han fet altres nacions, ha de contractar un crack internacional per participar, cantant en català a Eurovisió. És difícilíssim, amb 20.000 habitants nascuts o residents, el tenir un estol d'intèrprets per triar.

Andorrans!! Els gols d'en Ronaldinho no són bons pel Barça?

Que consti que per la meua part ja els hi vaig oferir la possibilitat de connectar amb una crack, però la llei andorrana, de moment, impedeix contractar-la: Meritxell Negre; actualment a punt de triomfar a Nova York.

El català, en general, no vol viure de la seva imatge. Li sap greu. Vol ser HONEST! No vol enganyar ningú. Un cantant ha de cantar a punt.

M^a del mar Bonet no va voler ensenyar ni el genoll en una foto a la Cova del Drac. La va fer treure. Ella és el Model.

La seducció física personal no entra dins els canons de la nostra gent. Encara que l'ésser humà sabem que és una bona coordinació i equilibri entre FONS i FORMA, aquesta darrera condició (que també és obra divina) és menyspreada d'entrada.

Per quin motiu, el més conegut cantant català no ha volgut arreglar-se les dents de baix que l'obliguen, segurament des de petit (sense ell adonar-se'n) a riure amb el llavi inferior tapant-se la dentadura?

No obstant la FORMA és valorada pel nostre públic (i per la part formal menys espiritual) i amagada per descomptat- dels nostres il·lustrats) quan ve de fora les fronteres catalanes. Quantes vegades, Senyor, he escoltat la presentació d'un disc: “*I ara escoltarem la veu d'una cantant amb un cos sublim, un somriure provocador, una mirada abassagadora* (el locutor està mirant la caràtula del disc) *que ens transportarà suggestivament....Pitiklin Pitiklin...*” i he pensat: Aquesta no és catalana, segur!! I.... *efes-*

tiviwonder: No ho era.

-.....*Es Shakira!! que se mueve como nadie.....fuego en su mirada, la vemos en la presentación de su disco en Barcelona, exultante de belleza i fuerte voz.* (Antena 3 TV 08-11-2005

-A mi tot això no em preocuparia gens si la cançó cantada en català ...funcionés!

Però són massa anys escoltant queixes i més queixes. **No ens va bé!**

Massa calers subvencionant-ho tot. i no ens en sortim “*Necessitem una Xarxa d'Espais a totes les localitats per desplegar les nostres creacions.....Als nens sel's ha d'ensenyar més música a les escoles.....Pitiklin Pitiklin i coses com aquestes.*

En Salvador Escamilla, un esforçat pioner....deu estar decepcionat.

Núria com t'estimo!

No s'ha sabut continuar la seva llavor.

Hi ha massa Caps Àlex Gorina?

-Alex Gorina?....per...

—Perquè és el prototip del setciències que quan l'escoltes et fa sentir incapaç, ignorant, un no ningú, un No-vals-res...et sents anul·lat. Això no vol dir que ell no pugui ser una bellíssima persona que consti. Però sap tant....tant....!!

RAC 105 ha estat anys i anys programant NOMÉS música preferentment anglo-americana- amb el *cupo* català- per estalviar-se posar les Pantojas, Marias Jiménez o els Ricky Martins i Bisbals de torn. Després de tant de temps de “llibertat democràtica” encara, en ple 2005, s'ha d'obligar als mitjans de difusió que abarquen l'àrea catalana a programar uns mínims de producció musical cantada en català?. De pena.

A mitjans dels 80 vaig intentar celebrar un “Festival de Seductors Catalans”. No hi va haver manera de fer-lo a casa ; vaig haver d'anar a Andorra, patrocinat pel Comú d'Andorra la Vella. El presentador va ser en Miki Moto i em digué: *Frank és la primera vegada que veig cantants catalans que es bel-luguen i van sense faristol.*

(continuarà)

BERNAT JOAN I MARÍ
dirigent d'Esquerra

Em cauen més bé els espanyols “conllevents”, com Otega y Gasset, que no els espanyols talantosos i condescendents, com en Zapatero i bona part de la seua colla. Com a mínim, els “conllevents” reconeixen que no ens suporten. I això ja és un què. Posar les cartes sobre la taula implica atènyer-se a unes determinades regles del joc. I aquesta premissa no sempre es compleix. N'hi ha que preferixen jugar amb les cartes marcades (per molt que la marca esdevingui, dia rere dia, d'allò més òbvia). Dic això perquè hem entrat en una situació molt curiosa, concretament, pel que fa al finançament autonòmic: s'està produint una aliança de facto entre els governs de Catalunya, el País Valencià (o Antic Regne de València, que ja em va bé!) i les illes Balears i Pitiüses enfront del govern espanyol (amb el suport o el xantatge—segons la lectura que se'n

vulgui fer—d'autonomies com Andalusia o Extremadura). Sembla que el president d'Andalusia ha de donar el seu vist-i-plau a qualsevol canvi que afecti el finançament de les Balears (i el d'Extremadura, en una actitud més quinquè—per dir-ne alguna cosa—va dir que, si es proposaven canvis en el finançament autonòmic de Catalunya, “ens veurem les cares”). No seria estrany que, en alguna d'aquestes reunions amb presidents autonòmics (tret d'Euskadi, que és autònoma, en aquest punt) sobre finançament, s'acabàs amb ofertes de sortir al carrer i arreglar les coses “como los hombres”. O com dirien en anglès, *like machos*.

Tot plegat recorda la humilitat al catalanisme que va infringir el mateix Zapatero passejant-se pel Carmel com si fos Jehovà portant mannà madrileny als catalanets (enmig de visques més o manco etnodescentrats) o la basca que entrava a tothom quan feia entrar el TGV a Barcelona (connectat amb Madrid abans que amb València o amb Europa)

just abans de les últimes eleccions generals espanyoles. El mateix Zapatero, ja fet un autèntic Z, és a dir *Zorro*, es vanta de tornar a posar na Magadalena Álvarez com a ministra de foment, i un dels dos—ja no record qui—etzibava que n'Álvarez havia estat la ministra que “havia fet més per Catalunya”. Als catalans, als valencians, als mallorquins, menorquins, eivissencs i formenterers, ja ens bastaria que no hi fessin res, per nosaltres, des de Madrid, i que deixassin que fóssim nosaltres els qui treballàssim, sense les mans lligades pel pressupost, per nosaltres mateixos.

A hores d'ara, el president Montilla ja pateix —i pateix prou, com a unionista conscient, que coneix bé Espanya, però també coneix bé Catalunya— en veure com creix la desafecció envers l'estat entre els catalans. Montilla sap perfectament que aquesta desafecció no es tradueix en vots de manera immediata, però que, com les riuades, té un potencial i una imprevisibilitat del tot extraordinaris. A Madrid no hi

pensen, perquè consideren, encara, ingènuament, que Catalunya és Espanya i que els catalans aprenen a parlar català als vuit o deu anys, mentre que el castellà ja el dominen a l'etapa fetal. En Francesc Camps també hi pensa des del punt de vista unionista, però, en ell, hi predomina aquest sentit tan valencià i tan mediterrani de salvar la pell davant els deprecadors. En Camps és dels que mengen verdures i beuen suc de taronja, i desconfia dels que mengen carn crua cada dia i provenen de les estepes de l'altiplà. L'espanyolitat d'en Camps és molt més epidèrmica que la d'en Castells o la de n'Antich: també li va bé la unió superior d'Europa, o fins i tot es podria trobar bé dins un imperi valencianopolità, mentre no es posassin massa entrebancs al totxo ni gaires fàstics als negocis. Com en Matutes. Potser em passa per proximitat eivissenca, però jo sempre he vist en Matutes com a menys espanyol que en Mas o n'Ibarretxe (per posar dos exemples bons d'entendre).

Mentrestant, a Espanya, presenten l'unionisme com si fos nacionalisme català, i continuen als llimbs predemocràtics, pel que fa a organització de l'estat. En la mentalitat espanyola, d'autonomies, res de res: com a màxim, una mica de descentralització per acontentar les colònies.

Avui encara em deman si la condescendència hispana és fruit de la ignorància o de la mala fe (elaborada amb una finesa jesuítica, per fer-nos patir basques dia rere dia). En qualsevol cas, serà una nosa que ens haurem de treure de sobre, per pura higiene mental, si no volem caure en l'estereotip més o manco histriònic del “català empenyat”. A la nova fornada socialista espanyola els ocorre allò que ja apuntava, a principis del segle passat, el qui fou primer president de la Mancomunitat de Catalunya, n'Enric Prat de la Riba: ofenen quan pensen elogiar-te i t'insulten prenent que et donen suport i t'estimen.

Doblement catalans

QUIM GIBERT
psicòleg

L'últim patriarca ha encapçalat les llistes de vendes d'aquest passat Sant Jordi. Amb aquesta novel·la, Najat el Hachmi va guanyar el Ramon Llull 2008, el premi més ben dotat de les lletres catalanes. Anteriorment, havia escrit *Jo també sóc catalana*. Hachmi es va criar a Vic a partir dels 8 anys, tot i que havia nascut al Magrib. És encisador conèixer de prop la trajectòria d'aquells nouvinguts que han adoptat el català com a llengua de relació, i que volen ser d'aquesta terra perquè l'estimen tal com és. Tot i que allò que més fascina són les varia-

bles que els han empès a voler ser d'aquí.

Amb aquest esperit, Víctor Alexandre ens presenta *Nosaltres, els catalans*, un llibre on conversa tant amb Hachmi com amb un total de vint persones d'origen estranger (Matthew Tree, Txiki Begiristain, Salah Jamal, Patrícia Gabancho, Sam Abrams, Lluís Cabrera...) afincats en diferents indrets dels Països Catalans. És a dir, amb uns estrangers dels cinc continents que un dia van deixar de ser-ho i que, amb el temps, han descobert que el nacionalisme, en el sentit català, vol dir: «senzillament demanar el mateix que té tothom, no pas enaltir els catalans per damunt de tot».

El més punyent dels testimoniatges és el de Mbaye Gaye. I és que aquest senegalès relata que fou víctima de l'agres-

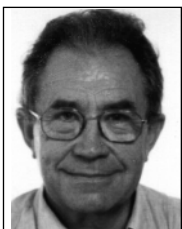
sivitat policial espanyola al no deixar de parlar en català en una comissaria de Barcelona. Aquesta hostilitat en el tracte lingüístic, que en major o menor grau també han experimentat la resta d'entrevistats, ha reforçat els seus vincles amb el fet català. En aquesta línia, el psicòleg Carles M. Espinalt va escriure que els catalans de soca i arrel pateixen sovint un complex d'inferioritat que els fa creure que la seva causa és una causa perduda. No passa el mateix, segons Espinalt, entre els *altres catalans*, que conserven part del pòsit anímic dels que sempre han guanyat i quan és hora de judicar el plet català no el donen mai per perdut: «D'ací que es converteixen en decidits encoratjadors de la causa, animant a certs conciutadans que ja comencen a desistir o temen

pledejar de nou (...) acostumen a ésser valuosos elements per a superar el clima d'angoixa que la prostració avial ha anat espargint per les terres catalanes». Tant cert és que per la irlandesa Cathy Sweeney «la plena integració en una nova cultura és com una mena de renaixement» i per l'iraquí Pius Alibek no és «una qüestió de catalanisme, sinó de sensibilitat».

L'alçada d'aire fresc dels testimonis que aporta Alexandre són per a l'Espanya castellanocèntrica, en la qual hem quedat entaforats, una brossa a l'ull. I és que a més de moure's en català, aquests nouvinguts no tenen pèls a la llengua. Tant la mexicana Adriana Gil, professora de la UAB, com el gallec Raimundo Viejo, professor de la UPF, denuncien la manca de respecte cap

a la identitat catalana de l'Agència de Cooperació Iberoamericana i de les informacions del programa Erasmus de Brussel·les, «molt mediatitzades per l'Estat espanyol (...) l'Estat no vol que es vegi que l'espanyol no és hegemònic en tot el territori».

Contemplar les coses nostrades des d'uns ulls que no són genuïnament catalans és allò que fa més interessant *Nosaltres, els catalans*. Sobre tot perquè Alexandre, periodista amb ofici, ha sabut treure el suc i el bruc de cada conversa. I és que emociona sentir «He entès que, si visc aquí, no puc quedar-me al marge d'una societat que està en lluita» (Saoka Kingolo) o bé «Jo també, com a catalana, vull la independència per ser lliure» (Asha Miró). El seu compromís els fa doblement catalans.

ALEXANDRE PINEDA
I FORTUNY

L'u per cent a favor nostre

Avui estic generós, agafaré tres notícies, dues de bones i una de **normal**, del que succeeix a casa nostra i dins del territori propi (què caram pel seu nom: **nació**), dels dominants imperialistes, guaiteu per on començaré, per les dues bones. La primera de caire econòmic il·lustratiu com el segon. De la positiva activitat que representa per els individus i per extensió a la societat que el cervell humà generi la substància dita **mielina** a nivell suficients perquè recobreixi el màxim de neurones possibles, en aquestes condicions les neurones fan un recorregut de cent metres per segon. Sense **mielina**, les neurones redueixen la seva velocitat a un mig metre per segon. És una evidència científica, sense emprar aquest benefactor fet, les capacitats cognitives de l'individu queden reduïdes al mínim.

Tanmateix, deixeu-me seguir l'ordre establert, les dues primeres referències positives, universals i universalistes per tan amb totes les capacitats mentals en plena acció. Hi ha un llibre "*Nuevos estudios sobre economía política*" (Unión Editorial, Madrid 2002), del catedràtic d'economia política de la Universitat Rei Joan Carles I, és Jesús Huerta de Soto. En el llibre es mostra partidari de generalitzar el concert econòmic a les comunitats autònomes, que farien una aportació anual a l'estat per el manteniment dels serveis centrals comuns. Espanya, és per a Huerta de Soto massa het-

erogènia econòmicament parlant, per poder atendre des del centre de manera eficient i en temps real les diferents necessitats productives dels seus desiguals territoris.

No puc menys de pensar amb el corredor mediterrani, que sense eufemismes, és la connexió que li cal als Països Catalans, pel degut desenvolupament, sense el fre posat pel diguem-ne capitalisme madrilenyista. Queda ben clar que aquest catedràtic no és un independentista català. Veiem com continua de clarividient: En el sistema actual, el centralisme fiscal lesiona el dinamisme de l'arc mediterrani -tornem-hi!: Països Catalans- i, apunta, eternitza el subdesenvolupament de les comunitats subvencionades. Defensa el dret a l'autodeterminació dels pobles, per crear una constel·lació d'unitats polítiques petites, per fer florir una prosperitat mundial mai coneguda. Jo hi reconec una empena important a la capacitat d'emprendre empreses de tot ser humà, per crear riquesa i deixar de ser una càrrega des de posicions de subvencionats permanents i/o funcionaris. És una lectura refrescant davant del pensament únic castellà, i dels corrents d'aires resclosits, mesetaris i visigòtics de sempre.

L'altre fet positiu, gens comú, ve des d'un home Juan Carlos Moreno Cabrera, catedràtic de lingüística de la Universitat Autònoma de Madrid, en un llibre: "*El nacionalismo lingüístico. Una ideología destructiva*" (ed. Península, Barcelona, 2008) Arriba des de les profunditats d'Espanya, un intel·lectual afirmant que el *no nacional-*

isme, és molt més perillós i intransigent que els dels anomenats *nacionalistes*. Si d'aquí poden sortir com a bolets, associacions i partits que parlen falsament de la persecució del castellà, i que arriben al Parlament, de seguidors que han acumulat a través d'informacions (desinformacions) enverinades, àmplia i llargament bel·licistes. La seva base de partida és fer de companyia a l'etern, des de fa cinc segles, intent d'arribar a la solució final per a la llengua catalana, que ha contaminat a gent nascuda en aquesta malmesa terra, llengua i cultura, només usaré un exemple: Mercedes Salisachs que de tant autoodi arriba a dir, que no escriu en català, ni el parla ni l'entén, una exclamació plenament emètica; ens omple de fàstics, provoquen aquests capteniments produïts per la inseguretat dels valors castellans, que escampen un odi d'arrel ètnic.

Moreno Cabrera denuncia la voluntat de castellanitzar l'estat, fent d'aquesta la única llengua. És de témer que aquest llibre denúncia no tingui gaire predicament a Espanya. Perquè aquella pedagogia que reclamem dels intel·lectuals espanyols, amb veu molt alta, ha d'arribar a les últimes conseqüències, si volen esdevenir demòcrates factuais, no simple faramalla propagandista, com són. Ningú des de les espanyes (així en minúscula, per petitesa moral), ha dit de manera rigorosa i per tant indiscutible que l'ús polític del castellà, és des del temps de l'ancestral proto-Espanya, d'avior és amb claredat una *ideologia* destructiva (em nego a considerar una *ideologia*, quelcom sorgit de ments malaltisses), si podem denom-

inar-la com a un genocidi permanent, qui durant els darrers cinc segles està intentant, sense aconseguir-ho, (d'aquí els seus güells, esgarips histèrics) per destruir una enorme riquesa cultural i lingüística com és la catalana.

Cal apostar per un desenvolupament més equitatiu, el paral·lelisme que fa Moreno Cabrera, entre imperialisme lingüístic i explotació capitalista, el subscric, per què en tenim l'experiència històrica: subjugats econòmicament i lingüística, tot quan els ha convingut ho han emprat com a eines mortals, de guerres d'ocupació. Sempre expresso l'opinió que hem de trescar de valent, creant empreses, investigant, manufacturant productes de primera qualitat, que representin un alt valor afegit, per continuar innovant. Primer refer la malmesa economia fenomen provocat pel ferotge nacionalisme espanyol. L'economia, és l'indispensable sustent per a poder desenvolupar en esplet els nostres amplis valors culturals, ens cal amb urgència, per recuperar el sentit de la identitat.

Us ho he dit, ja tinc dos exemples d'espanyols demòcrates, penso, que així sumant d'un a un arribaríem fins aglutinar unes quantes desenes no sé pas si passaríem del predicat en el títol de l'article. Si us plau, ajudeu-me! En farem el recompte, l'inventari!. Fa goig escriure sobre Jesús Huerta i Juan Carlos Moreno. Davant, hi ha seccionant la terra, tota una colla de personatges, partits i associacions que ens fan empegueir. Diuen dels gonellistes de Mallorca dels blavers del País Valencià, us ho ben

juro al Principat n'hi ha un eixam, creixen amb escreix, a Barcelona, s'acostuma des d'aquestes bel·ligeràncies extremistes dins del nacionalisme espanyol, anar pel món anomenant-se catalans dels de debò, quan de fet no han entès res i romanen paralizats, enllotats, empantanegats, en els sectors socials mancats de la insubstituïble **mielina** a la ment.

Engrescat en el trist espectacle que donen sempre els gonellistes i blavers principatins, m'oblidava de relatar el fet que succeí el 26 d'abril passat, quan a Alacant, vint mil persones es manifestaven, reclamant la devolució dels Furs del Regne de València, anul·lats ara fa tres-cents-un anys amb procediments guerriers, i alhora demanaven que tornin l'ús dels repetidors de TV3, a la seva terra. La manifestació va transcórrer pacíficament per Alacant ben vigilada per la policia. De sobte un energumen des d'un primer pis amb un balcó amb una rojigualda impressionant desplegada amb asta, pistola en mà alertava als manifestants: "Tros de la linea de tiro de mi arma". Els manifestants van dir-ho als policies, però aquests, com és costum per aquelles terres després de sis-cents atemptats accionats per l'extrema dreta en els darrers vint-i-cinc anys, què mai han prosperat les denúncies dels damnats. L'anècdota darrera d'Alacant a més de veure-la per video, preguntant-ho a un manifestant, m'ho va ratificar. Uf! Açò que ni diuen el poder territorial dels espanyols; no és que faci basarda, fa pudor, per aquí cauran! La seva mateixa putrefacció els dissoldrà.

Presentació a Cervera del llibre

Elogi de la transgressió

(La Busca edicions)

a cura de Quim Gibert, Josep Sort, Albert Berrio, coautors, i Àngel Velasco, coeditor.

Dia: Dissabte, 21 de juny de 2008 * Hora: 6 del capvespre

Lloc: Sala Francesc Buireu * Adreça: Carrer Manuel Ibarra, s/n, Cervera

(La Segarra)

BAR
RESTAURANT
ES POU
CUINA MALLORQUINA

LLORET
C/ Ciutat, 1
Tel. 971 52 41 98
Mòbil: 679 40 59 87

BANQUETS · NOCES
COMUNIONS · CATERING

CONCULCACIONS (126)

Algunes idees base per la Independència Catalana

Declarar la Independència d'un país o una nació és normalment el final d'un llarg i intens procés. L'acte formal dels col·lectius que decideixen assolir la plena llibertat consisteix en una manifestació relativament senzilla ideològicament, però que implica una sèrie de circumstàncies que conflueixin i reforcin aquesta decisió, com en són una història seriosa amb fets que avalin la maduració d'aquest recorregut. Un altre símptoma decisiu n'és la mateixa llengua, tot plegat amb la voluntat incontrovertible del país que ho decideix lliurement, i convençut de llur opció.

En el cas de Catalunya disposem sobradament de tot aquest ventall d'atributs que recolzen plenament la nostra ambició de recuperar una llibertat, perduda per les causes que tots coneixem i precedida d'una història coherent i prou original, amb una singladura d'èxits que ens avala com a una gran nació, a més d'una llengua important, rica i ben estructurada.

Com a primera consideració, hem de ser conscients que si hem perdut aquest perfil de la nostra personalitat, és gràcies a les intervencions d'uns irrespectuosos estats, que en una època determinada, han recorregut a la guerra i una sèrie de fets completament il·legals, per a desterrar-nos d'una centenària llibertat amb més de set-cents anys de solvència. La culminació com a absoluts dominadors dels nostre país, s'enllesteix en la desfeta de 1714, per una injustificable ocupació i la repartició entre els dos estats que han aconseguit portar-ho a terme, amb un bàrbar trossejament del nostre territori.

La seva raó sols respon a les envejoses, ambicioses i cruels accions imposades pels dos estats, sens cap altre justificació que hi doni validesa i legitimitat.

Veiem quines són algunes de les contrapartides catalanes que avalen tot

el contrari.

En primer lloc els anys que Catalunya i una sèrie de territoris afins, portaven compartint de manera més o menys pacífica, units per la mateixa llengua i un univers polític comú, com a confirmació d'una concepció pròpia determinada, basada en la convivència i la participació d'un projecte acceptat i adaptat a una majoria dels participants, que garanteix una sòlida nació capdavantera en el seu temps.

Així és que no tan sols els catalans ens hem considerat una nació amb tots els drets durant segles, sinó que una majoria de històries, entre elles la castellana, fan constants i reiterades referències a la nació catalana. És per aquest motiu que la consciència dels espanyols, esdevé completament desautoritzada i sense cap raó objectiva, per a ambicionar uns territoris que no els corresponen, perquè pertanyen a una nació fora del seu abast, que és la nació catalana.

Exactament en el cas dels francesos, que després d'haver destruït i ocupat segles abans tot Occitània, amb el beneplàcit indiscutible del Vaticà, més tard van intuir la possibilitat de poder ampliar el seu territori amb connivència amb els castellans, abraonant-se ferotgement sobre la nació catalana. Ni els uns ni els altres tenen cap raó, ni social ni política ni de cap altre ordre, que liciti els seus fets sinó tot el contrari. I encara menys que continuïn donant-hi vigència en ple S. XXI, encobrint la seva actuació, en nom d'una falsa democràcia, esgrimida tan presumptuosament per aquests indignes ocupants.

No existeix cap raó que justifiqui als nostres usurpadors, el dret de deixar Catalunya i els altres països completament destrossats i desvalguts. És un clar intent de genocidi i extermini amb una greu culpabilitat política, històricament ben confirmada.

Contra la transcendència del que s'a-

caba de dir, hi ha uns altres fets que certifiquen la validesa dels territoris de parla catalana. Sols n'esmentaré dos exemples. El primer és la notable devoció que els valencians dediquen a la figura del rei català Jaume I el Conqueridor, fruit de la gran admiració que va promoure l'alliberament, per part dels catalans, en sobreposar-se al món sarraí que imperava en aquell país del sud. Un cas semblant és el que es produeix a Les Illes amb l'arribada del mateix Rei acompanyat de la host reial i les seves naus, ajudant a què els illencs gaudissin d'una desitjada llibertat, una vegada vençuda la força dels mateixos sarraïns. Aquesta aportació, estimula els illencs a la solidaritat amb Catalunya, encara prou reconeguda, malgrat les tergiversacions que per part dels espanyols s'ha intentat introduir i divulgar. Al territori català en mans dels francesos està apareixent una conscienciació de catalanitat certament vigorosa. Recordem que precisament Jaume I neix a Montpeller.

Jaume I va ser el gran rei que va difondre i eixamplar el prestigi català als territoris veïns, que encara són ben vius i són un testimoni de la seva empremta. Catalunya va ser en aquells anys un país veritablement guerrer, però les grans gestes catalanes no obeïen a uns afanys d'ocupació i apropiació, sinó a altres motivacions de més alta dignitat. La prova en són la bona imatge que en aquests territoris ha deixat Catalunya, encara que de manera discutible se'ls anomena conquerits, quan deu ser més just dir-ne alliberats.

En totes aquestes accions del nostre rei, s'hi pot endevinar, fàcilment, una favorable preponderància pel pacte i l'acord, lluny de la crua conquesta apropiadora d'altres territoris. Així ho avala la reflexió històrica dels esdeveniments referits.

Catalunya mai ha posat en entredit la nacionalitat de ningú, i mai ha pretès

incorporar altres nacions. És una mentalitat molt més noble i seductora la que ha presidit la visió dels nostres monarques, malgrat algunes irregularitats que es varen cometre, sense un adequat control potser, per part de les forces dels Almogàvers en alguns moments.

Conclusió: les actuacions dels estats espanyols i francès cauen pel seu propi pes, en la més absoluta manca de respecte, solament portades a terme per una ambició desmesurada, i la consegüent destrucció, valent-se d'uns mètodes completament abusius i sanguinaris per aconseguir els seus objectius inacceptables.

Per tant la recuperació de la nostra independència, cal basar-la en aquests fets que ens enfronten als ocupants amb tota la raó al nostre favor. Com a conseqüència de la imposició de gent castellana sovint intransigent, resulta necessari estimular la visió de forasters i nous vinguts perquè s'integrin i participin activament en els objectius de reconstrucció catalana. El nou país els ha d'oferir una proposta alliberadora compartida i solidària amb Catalunya. Sense aquesta circumstància a favor nostre, l'espanyolisme pot representar un pes mort que obstaculitzi molt negativament el nostre camí cap a la llibertat.

El PSC té una responsabilitat decisiva en aquest afer polític. Cal recuperar principalment aquest partit orientant-lo cap a una natural catalanitat, sense la qual sols seran uns esbirros espanyolistes, amb una personalitat mancada d'una base naturalment pròpia. Necessitem apropiarlos a una sòlida concepció creditora de valors realment positius i històricament fonamentats, respecte a Catalunya.

Preparar la Independència de Catalunya, implica recuperar una llarga sèrie de valors perduts, tasca que no és ni fàcil, ni tampoc impossible i si imprescindible per la perpetuació del nostre país.

Claudi Romeu, 13 de maig del 08

Mor Leopoldo Calvo Sotelo

Leopoldo Calvo Sotelo va dir: "Hay que fomentar la emigración de gentes de habla castellana a Cataluña y Valencia para así asegurar el mantenimiento del sentimiento español que comporta" (1983)

Talment: "Si vols dominar un país, omple'l de la teua gent" (Benito Mussolini).

Ó: "Hay que llenar Cataluña de lo peor que tenga España" (Martínez Anido, cap de la policia d'ocupació espanyola durant l'època del pistolerisme a Barcelona, en carta al Dictador genocida Miguel Primo de Rivera).

<http://blocs.mesvilaweb.cat/mrocar>

Llegeix i subscriu-te a
L'ESTEL
la revista dels empresaris
Tel. 971 85 85 80

AUTOSPORT MANACOR
LAMINAT DE VIDRES · AUTORÀDIO · SERVEI RÀPID · ACCESSORIS

Via portugal, 24 (dreta)
07500 Manacor
Tel. 871 98 94 40

L' ANTIFEIXISME A MALLORCA. XIV LLIBRE

(Les lluites del segle XXI)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

La poesia catalana de Mallorca i la memòria històrica: El Tall Editorial publica *Naufragis lents*

Sovint és una tasca difícil esbrinar el passat. Per alguna cosa el temps passa irremeiablement damunt els homes i les dones, esborra molts records, acaba amb les vivències, amb els amors que semblaven més fermes, amb els imperis més poderosos, destroça i fa miques les situacions que pareixen resistir l'endemera ferotge de les hores

La publicació de la meua antologia de poemes *Naufragis lents* (Palma, El Tall, 2008), en la col·lecció "La Sínia del Tall", que dirigeix Jaume Pomar, m'ha fet reflexionar novament en aquestes quatre dècades de conreu de la poesia, de demanar-me sobre l'origen de la majoria de treballs que surten en aquest llibre; m'ha duit a provar d'esbrinar, després de tants d'anys, algunes de les intencions dels poemes, situacions personals i col·lectives que feren possible els diversos llibres que he anat publicant en aquests quasi quaranta anys de conreu de la poesia.

Sovint és una tasca difícil esbrinar el passat. Per alguna cosa el temps passa irremeiablement damunt els homes i les dones, esborra molts records, acaba amb les vivències, amb els amors que semblaven més fermes, amb els imperis més poderosos, destroça i fa miques les situacions que pareixen resistir l'endemera ferotge de les hores. Si en un determinat moment de la nostra existència la poesia va ser activa experimentació, arma de lluita contra la grisor burgesa i feixista, el metall damunt el qual havíem de bastir -i, en part hem bastit- aquestes dècades de resistència contra la banalitat regnant, ho va ser sobretot als vint anys. Aleshores la poesia que fèiem era l'instrument màgic que no solament ens havia de transformar a nosaltres sinó que també havia d'ajudar a trasbalsar el món. Per això, un dels nostres llibres de capçalera -i encara avui en diu ho és, un llibre estimat!- era el famós *Deu dies que trasbalsaren el món*, del periodista i revolucionari nord-americà John Reed, que Lenin havia recomanat a tots els homes i dones que volguessin acabar amb les injustícies de la societat de classes.

Aquests dies, repassant les proves que m'ha fet arribar l'editor d'El Tall, l'amic Josep Juan Vidal, tornant a llegir molts dels poemes de *Naufragis lents*, m'adon del molt que devem a tots aque-

lls poetes que ens alletaren a l'adolescència i a la joventut. Ho he dit en nombrosos articles: sempre he treballat la poesia dins una línia de clara tendència antinoucentista, molt allunyada de l'herència de l'Escola Mallorquina. Cal dir que, malgrat això, sí que admiràvem alguns poemes bàsics de Miquel Costa i Llobera però, i basta llegir el poemari que ha publicat El Tall, el que ens delia era submergir-nos en la fondària dels versos de Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Joan Salvat Papasseit, Pere Quart, Jaume Vidal Alcover o Josep M. Llompart.

És el moment de demanar quin són els trets essencials que omplen i donen contingut a les pàgines de *Naufragis lents*. Pens que la majoria de poemes evoca l'immisericòrdia pas del temps i que molt d'ells són un cant lúcida i nostàlgic al passat, als moments bells i dolorosos que s'han esvanit, tant de la vida del poeta com del col·lectiu, la pàtria, colonitzada i esquarterada per França i Espanya i a la qual pertany l'escriptor. Particularment no en sabia fer una triadella entre poemaris "civils", de reflexió damunt els problemes col·lectius que ens condicionen com aquells altres, més "subjectius", que diria un especialista de la postmodernitat, els que semblen reflectir el món més "personal" del poeta. Bastarà llegir el poemari que acaba de publicar El Tall per copsar com l'univers poètic de l'autor funciona com un tot unificat, sense separació possible entre diferents temàtiques. Potser alguna vegada he dedicat algun poemari a aspectes concrets dels meus records, com el record del cinema. Així mateix, malgrat sigui un llibre "amb dedicació exclusiva" a una qüestió -el cinema-, el cert és que tots els fantasmes del poeta compareixen, talment uns intangibles fantasmes -la infantesa, el record del poble, la memòria de la guerra la derrota dels pares, la lluita antifeixista, l'amor, la influència dels llibres que hem llegit, la presència de la Mort- que no poden separar-se mai del component primigeni de la matèria amb la qual el poeta basteix la seva obra.

Com a la majoria del meu poemari, i, crec que en la poesia universal, el pas del temps, l'impacte que aquest fet produeix dins l'esperit d'un creador, és el que determina bona part de la matèria de què està feta la meua poesia. El pas

del temps i la memòria d'un passat, personal i col·lectiu que mai més no tornarà. La infantesa, l'amor i el desamor, la manca de llibertat del nostre poble durant dècades, els anys de la resistència antifranquista, la presència sempre omnipotent de la Mort emportant-se les persones que més he estimat -avis, pares, oncles, amics... -, la Mort vigilant sempre l'indret des d'on escric fan que els temes "eterns" de la poesia, malgrat algunes variacions i circumloquis formals, estiguin sempre presents en tots els meus poemes.

Els consells personals d'escriptors de la vàlua de Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover i no en parlem, de la influència de Francesc de B. Moll damunt tots nosaltres, són molt importants

En el poemari *Naufragis lents* que acaba d'editar El Tall hi ha, en definitiva, el resum de moltes de les influències que han condicionat i condicionen la nostra forma d'escriure. Sovint, les influències literàries i polítiques de la joventut i l'adolescència són les que marquen el futur de l'escriptor. Quan a mitjans dels anys seixanta començam a escriure, ja havíem llegit *El somni encetat* (1943), de Miquel Dolç; *La bona terra* (1948), de Llorenç Moyà; *Terra i somni* (1948), de Marià Villangómez; *Quatre poemes de Setmana Santa* (1950), de Blai Bonet; *L'hora verda* (1952), de Jaume Vidal Alcover i *Poemes de Mondragó* (1961), de Josep M. Llompart, que el mateix Llompart em regalà en aquells anys que ara rememor. Cal dir que també va ser important per a nosaltres, per a "la generació literària dels 70", els contactes directes i personals que ens influïren de forma decisiva. Ja no es tracta solament de llegir els llibres abans esmentats.

Els consells personals d'escriptors de la vàlua de Josep M. Llompart, Jaume Vidal Alcover i no en parlem, de la influència de Francesc de B. Moll damunt tots nosaltres, són molt importants. Amb Blai Bonet no vaig tenir mai l'oportunitat d'entrar-hi en contacte, però el poder parlar de literatura, de política, de tots els aspectes que interessaven uns joves escriptors de vint anys amb autors com Josep M. Llompart de la Peña, Josep Palau i Camps, Jaume Vidal Alcover, Antoni Mus i López, Maria

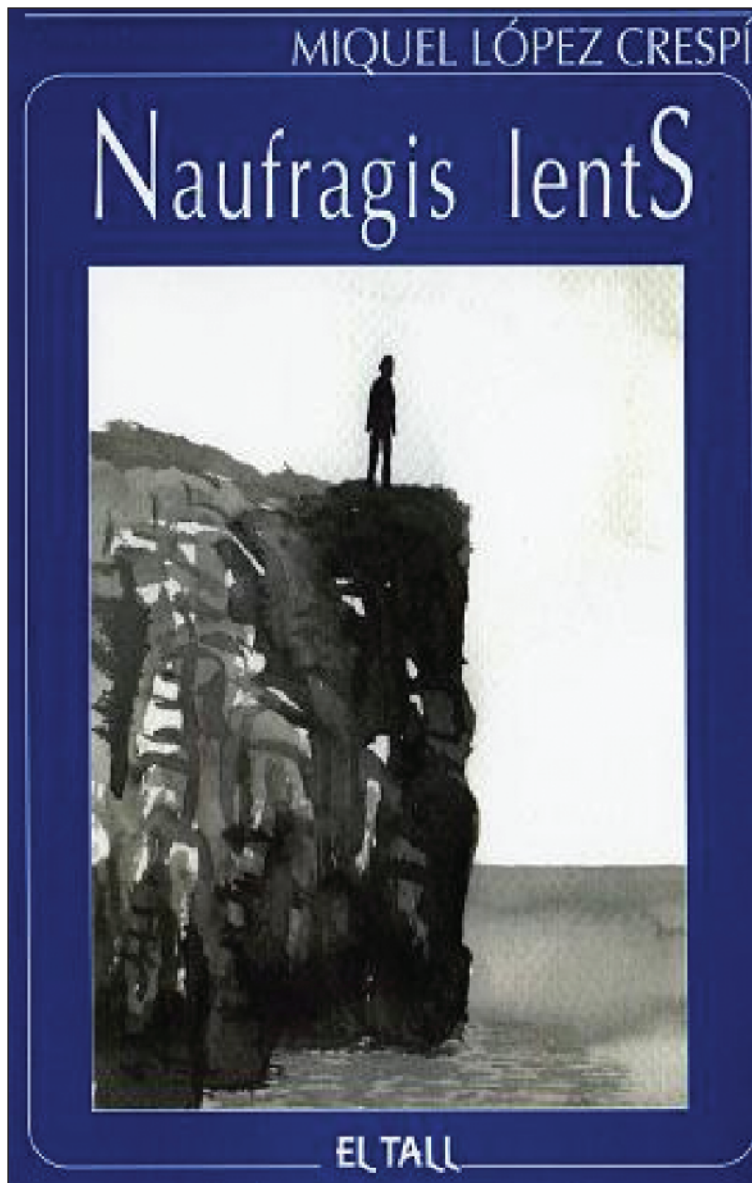
Aurèlia Campany i Francesc de B. Moll ens obrien les portes de la percepció a mil qüestions tan sols intuïdes.

Però malgrat les influències dels mestres era qüestió de trobar camins personals, nous, que servissin per reflectir el món personal i intransferible de l'escriptor. Els clàssics més llunyans, i ara pens en Ramon Llull, Jordi de Sant Jordi, Anselm Turmeda, Roig de Corella, Miquel Costa i Llobera, Guerau de Liost... o *El llibre dels Fets* del rei En Jaume!, ens servien per saber d'on procedíem, quines eren les fondes arrels que sostenien i donaven sentit a la nostra cultura. Però més enllà dels clàssics, més enllà dels mestres que, com si fossin les nostres crosses, ens ajudaven a començar a caminar pel camí de la poesia, el que era urgent i necessari era trobar la dreuera pròpia, personal, allò que ens feia "diferents" als altres. Però ben cert que no haguéssim pogut donar una passa cap endavant sense aquestes influències decisives en la nostra formació cultural.

A mitjans dels anys seixanta molts companys de ploma defugiren el compromís polític en la lluita antifeixista. Alguns es definien com antifranquistes però eren pocs els que volguessin militat en organitzacions marxistes revolucionàries, militància que, evidentment, posava en perill la teua vida personal.

El menfotisme i el cinisme no són cosa d'ara mateix. En aquella llunyana època que ara recordam ja existien els escriptors que blasraven contra el necessari compromís de l'intel·lectual amb el seu poble. Seguidors de Llorenç Vil·lalonga i de la llarga sèrie d'autors propers a l'irracionalisme neofeixista trobaven qualsevol excusa per no militat a les files de l'antifranquisme. Sortosament, la reviscolada que significà el Congrés de Cultura Catalana de mitjans dels anys setanta aturà una mica aquests inicis de deserció nacional i social i no va ser fins a una mica més endavant, amb la consolidació de l'Estat sorgit de la reforma del franquisme, que no tornàrem al cinisme i al passotisme. Però, la nova situació, el neoparanoucentisme, ja no es recolzaria en excuses bones de desmuntar. Ara, amb la reforma del règim, munió d'intel·lectuals servils i reaccionaris ja tenien enllestides

les armes polítiques i culturals, tots els estris de la postmodernitat, per soscavar els avenços que representaven les resolucions del Congrés de Cultura Catalana.

El poeta i investigador Ferran Lluís ho explica molt bé quan, en el pròleg a *Literatura mallorquina i compromís polític: homenatge a Josep M. Llompart* (Palma, Edicions Cort, 2003), escriu: “El 1975 la nació catalana era l'àmbit d'un projecte de futur col·lectiu (etnolinguístic, sociopolític, cívico-ideològic), la catalanitat era prestigiosa i la immigració estava disposada a integrar-se. En acabat, *les regles de joc de la transició i del postfranquisme interceptaren l'evolució endògena de la societat catalana, blocada i reconduïda, i hi forçaren la inversió de tendències*. En aquests vint-i-cinc llargs anys les administracions autonòmiques han provocat el marasme actual: entre llur inacció (o contraacció) paralizadora i refragmentadora, d'una banda, i, de l'altra, l'activisme frenètic de l'imperialisme etnocida, ha progressat, i força, l'espanyolització (lingüística, cultural, identitària) dels Països Catalans del sud de l'Albera; i ha progressat, precisament, perquè no ha avençat la recatalanització. Per tal de consolidar l'articulació regional (“encaix”, en diuen ara) en la “governabilitat d'Espanya”, hom desarticulà una unitat nacional pancatalana que anava cristal·litzant. Atès que la normalització només pot ésser conscient, en desincentivar l'orgull nacional hom ha promogut objectivament l'autoodi reprovincianitzador. Ocupat per llengües estrangeres l'espai comunicatiu català, el

mateix registre estàndard és pressionat pel *lightisme* català. Com sigui que s'ha fet molta propaganda bil·lingüística adreçada als catalans, però no cap passa per a catalanitzar els hispanòfons, avui són els catalans els qui tendeixen a assimilar-s'hi. De cara a Catalunya Nord i a l'Alguer, el contraexemple no pot ser més devastador”.

Un a anàlisi amb la qual estam completament d'acord.

A l s vint anys ja som molt propers a les

idees i a les concepcions literàries del Modernisme. A les concepcions de Maragall quant a la “poesia i la paraula viva”, lluny dels conceptes elitistes de terratinents i rendistes de caire conservador, com Maria Antònia Salvà i Miquel Costa i Llobera

En parlar de la publicació de *Naufragis lents*, en recordar l'inici de la nostra dedicació a la literatura, pens que la nostra implicació en posicions properes, per no dir completament idèntiques, a les que representava la lluita de Manuel de Pedrolo, Joan Fuster, Pere Quart i Josep M. Llompart s'inicià molts temps enrere quan, per primera volta en la nostra vida, ensopegàrem amb els lluminosos versos de Bartomeu Rosselló-Pòrcel.

Estàvem completament d'acord amb la valoració que de Rosselló-Pòrcel feia Josep M. Llompart a *La literatura moderna a les Balears* (Palma, Editorial Moll, 1964). Deia Llompart: “Rosselló-Pòrcel és el primer poeta mallorquí rigorosament contemporani, és a dir, pertanyent de ple al nostre món i a la nostra sensibilitat; el primer que va prescindir de tota una sèrie de factors que, si a l'època de Costa i Alcover havien estat camí d'engrandiment i d'alliberació, per a l'“Escola mallorquina” ho havien estat de reclusió i d'ensopiment. La poesia d'aquest adolescent genial revela una experiència lírica de gran profunditat i d'exigència absoluta”.

Pel que fa a la influència d'altres literatures, podríem incloure, entre els de llengua poesia espanyola, Federico García Lorca, Miguel Hernández, César

Vallejo, Pablo Neruda, Pedro Salinas, José Hierro, Gabriel Celaya, Blas de Otero... la llista podria allargar-se fins a l'infinit. Com també de la poesia russa i soviètica (Iessenin, Maiakovski...); alemanya (Enrich Arendt, Bertolt Brecht, Paul Celan, Volker Braun, Hans Magnus Enzensberg, Marie Luise Kaschnitz); de la britànica i estatounidenca contemporànies (Lawrence Durrell, T.S. Eliot, Robert Graves, James Joyce, Karl Shapiro, Dylan Thomas, John Updike...)... També hauríem de tenir en compte els poetes moderns de Galícia, Portugal i el Brasil. Com no recordar ara mateix Fernando Pessoa o el gal·lec Álvaro Cunqueiro? I el vent renovador de poetes brasilers com Carlos Drummond de Andrade i Haroldo de Campos... De Galícia ens arribaven les veus de Celso Emilio Ferreiro, Manoel Maria, Xosé Luís Méndez Ferrín...

Als vint anys ja som molt propers a les idees i a les concepcions literàries del Modernisme. A les concepcions de Maragall quant a la “poesia i la paraula viva”, lluny dels conceptes elitistes de terratinents i rendistes de caire conservador, com Maria Antònia Salvà i Miquel Costa i Llobera. En el fons, els atacs contra el modernisme procedents dels sectors més retardataris de la nostra societat, la lluita establerta entre noucentistes i modernistes és per la por que senten els sectors conservadors a l'alè ben proper del moviment anarquista i socialista a Catalunya. Per a copsar una mica a fons l'ambient cultural i polític de Catalunya Principat hi ha dos llibres prou importants (entre molts d'altres) que ens poden ajudar molt. Un és de Josep Benet, *Maragall davant la Setmana Tràgica* (Barcelona, Edicions 62, 1964) i l'altre, de Joan Manent i Pesas, *Records d'un sindicalista llibertari català (1916-1943)* (París, Edicions Catalanes de París, 1977). Per als sectors conservadors de la nostra cultura la lluita contra el modernisme, l'atac a les concepcions literàries de la “bohèmia anarcoide” del Principat no són més que una expressió de la soterrada lluita de classes cultural que hi ha en aquell moment històric.

El Modernisme tengué moltes dificultats per arrelar-se a Mallorca i mai no comptà amb el gruix de seguidors que envoltaren la consolidació del que s'ha anomenat l'Escola Mallorquina. L'escriptor i catedràtic Pere Rosselló Bover explica prou bé les relacions internes entre noucentisme i els interessos caciquils dels terratinents i rendistes illencs, les classes dominant de mitjans i finals del segle XIX a Mallorca. En el llibre *Els moviments literaris a les Balears (1840-1990)* (Palma, Documenta Balear, 1997) i en l'apartat “Modernisme i canvi de segle”, Pere Rosselló diu: “Aquest període daurat de les nostres lletres es correspon amb un moment social i històric força peculiar i complex, la qual cosa ens permet explicar la dificultat que, a diferència del Principat, hi arrelà un moviment realment transformador com el Modernisme. Des del punt de vista polític, les Balears

dels decennis finals del XIX eren dominades pel caciquisme i pel sucursalisme. Tant els conservadors com els liberals s'havien instal·lat en aquest sistema, que els permetia mantenir un ferm control dels vots i contenir els moviments socials i obrers en auge”.

Un llibre bàsic per copsar l'estreta relació entre els intel·lectuals adherits al noucentisme i els plans de Prat de la Riba i de les classes dominants principatines, en oposició aferrissada al Modernisme, és el volum d'Alan Yats *Una generació sense novel·la* (Barcelona, Edicions 62, 1981). Alan Yats escriu: “La història del Noucentisme és la d'una campanya cultural al servei de les aspiracions polítiques catalanes coalitzades el 1901: en un mot, una campanya cultural al servei de la Lliga. Les activitats culturals són ‘institucionalitzades’ ensems –o amb antelació– al desenvolupament de les estructures administratives. Prat de la Riba delega l'autoritat a Ors, Fabra i Carner, els quals encapçalen i dirigeixen l'àmplia mobilització dels artistes i intel·lectuals”.

Hi havia, doncs, en les fileres noucentistes massa lligams amb els sectors socials dominants del moment per no decantar-nos envers els modernistes. En el pròleg del llibre *Antologia (1972-2002)* (Palma, Edicions Sa Nostra, Col·lecció El Turó, 2003), ja havia escrit: “Com a Maragall, els modernistes, Rosselló-Pòrcel, els surrealistes i, més endavant els situacionistes, el que poèticament (i políticament!) ens interessa del fet poètic a mitjans dels anys seixanta –que és l'època en la qual comencen a sorgir els embrions del que més endavant serien alguns dels poemaris que publicarem a patir dels anys vuitanta–, el que més ens interessa, deia, és la ‘paraula viva’, l'espontaneïsmen en el vers, la ruptura amb la tradició formalista i noucentista de l'Escola Mallorquina i, més que res, el rebuig de la retòrica i la falsedat vital dels poetes de la ‘torre d'ivori’. Joan Fuster, en definir la poètica de Joan Maragall, deixa ben clara quina és la posició pràctica d'aquest autor. En l'epígraf “Teoria i pràctica de la ‘paraula viva’”, Joan Fuster escriu (*Literatura catalana contemporània*, pàg. 44): ‘Dir les coses tal com ragen’, quan hi ha naturalment, l'estat de gràcia’, equival a situar la sinceritat al cim de la jerarquia literària. El que cal, doncs, és que el poeta digui la paraula nascuda d'un moment de plètor vital, i que la digui com li ve dictada per la seva vehemència interior. La resta és cosa secundària: els poetes sempre han parlat de les mateixes coses.

Com molts poemes de Salvat Papasseit, de Brecht, Maiakovski, Pedro Salinas, Blai Bonet, Jaume Vidal Alcover o Josep M. Llompart, es tracta d'aconseguir, mitjançant el treball del poeta, que l'espontaneïtat predomini en la feina creativa. Com explica Joan Fuster: ‘El concepte ve pel ritme; el vers és un estat tèrmic del llenguatge; una sola paraula, suficientment intensa, serà capaç de suggerir

Any 1648 (1ª part).

per Ricard Colom

MADRID HA DE RECONÈIXER LA INDEPENDÈNCIA HOLANDESA. CONSPIRACIÓ A L'ARAGÓ. A FRANÇA COMENÇA "LA FRONDE".

1-1-1648: Naix Elkanah Settle, poeta i dramaturg anglès (†1724)

11-1-1648: Agitacions antifiscals a París.

1-1648: Persecució dels cristians a la província de Fujian, en resposta a un conflicte entre els Jesuïtes, que toleren les cerimònies tradicionals dels xinesos en honor dels seus avantpassats, jutjades laïques, front als franciscans i els dominicans, que les prohibeixen. A Fuan, un jove convertit havent trencat el cap d'un ídol per provar la impotència de l'ídol, la multitud marxa sobre l'església, l'arrasa i colpeja el convers amb canyes de bambú. Els missioners han d'evacuar. Obstinat, el dominicà Diez, torna a Fuan per arrencar la inscripció que proscriu el cristianisme.

Debats de Putney: els «*Levellers*» (Anivelladors) preconitzen una democràcia política (abolició del poder personal, estricta igualtat davant la llei, dret de vot, propietat). Signen una petició on reclamen el repartiment de les terres. Els «*Diggers*», conduïts per Winstanley, prediquen un comunisme agrari.

Revolta de Khmelnytsky a la República de les Dues Nacions (Confederació poloneso-lituana). A Ucraïna, insurrecció dels cosacs zaporogues contra la noblesa polonesa (fins al 1651) conduïts pel gentilhome polonès Bohdan Chmielnicki (1595-1657), víctima d'una negació de justícia. Marxen cap a l'oest, aliats amb els tàrtars de Crimea.

15-1-1648: El govern francès de la regenta Anna d'Àustria va al Parlament i força noves taxes (edictes fiscals) i crea dotze nous oficis de mestres de requestes. El Parlament de París replica amb amonestacions prudents.

El sacerdot Capillar, acusat per les autoritats xineses de suscitar l'agitació i de desviar les noies del matrimoni volent constituir comunitats de religiosos-

es, és decapitat.

Naix el compositor anglès Henry Aldrich (†1710).

16-1-1648: El Parlament francès anul·la els edictes fiscals de la reina.

17-1-1648: El "Long Parliament" anglès aprova el "Vote of No Addresses", trencant així negociacions amb el Rei Charles i obrint la 2ª fase de la Guerra Civil Anglesa.

23-1-1648: Mor Francisco de Rojas Zorrilla, dramaturg espanyol.

25-1-1648: Bossuet sosté la seva primera tesi, dita temptativa, en presència de Condé, amic de la seva família, a qui l'havia dedicada.

27-1-1648: Fundació de l'Acadèmia reial de pintura i d'escultura a París per Charles Le Brun i dotze altres artistes.

30-1-1648: Tractat separat de Münster (Alemanya) o de L'Haia, 1ª part de la Pau de Westfàlia. Holanda i Felipe IV signen aquest Tractat que posa fi a la Guerra dels 80 Anys, tot reconeixent la plena independència dels neerlandesos, governats per la casa d'Oranje-Nassau; Madrid accepta el tancament de l'Escut al tràfic (asfíxia d'Anvers) i cedeix als Estats Generals els territoris conquerits per Frederic-Enric de Nassau.

Castella hi renuncia també a tota expansió devers "Insulíndia" (Indonèsia), que queda com a zona d'influència holandesa.

2-2-1648: Mor George Abbot, escriptor purità anglès (ca. *1605).

2-1648: El Coronel John Poyer, Governador parlamentari del Castell de Pembroke, es nega a tractar amb un dels oficials de Fairfax i aviat alguns centenars d'oficials i homes s'amotinen amb el seu suport, aparentment per sous impagats, però realment amb objectius polítics.

23-2-1648: Naix Arabella Churchill, amistançada anglesa de James II d'Anglaterra (†1730)

Mor Guillaume Cureau, pintor i escultor francès.

28-2-1648: Mor Cristià IV, rei de Dinamarca i Noruega (*1577). Frederik III el succeeix (1609-1670)

Handfaestning, carta d'adveniment imposada pel Rigsraad (Consell d'Estat) al rei Frederic III de Dinamarca. Reconeix a la noblesa el dret d'insurrecció en el cas que el rei no mantingui els seus compromisos. La monarquia és posada sota la tutela de 250 famílies que posseeixen més de la meitat de les terres.

7-3-1648: Mor l'abadessa de Remirement, Mme. de Vaudémont, tia paterna de Margarida de Lorena, a Luxemburg. Aquesta última filla de Charles III tenia 75 anys d'edat.

12-3-1648: Mor Gabriel Téllez (* 1571), àlies "Tirso de Molina", dramaturg castellà autor d'«*El Burlador de Sevilla*», peça on apareix per primera vegada *Don Juan*.

14-3-1648: Mor el general anglès parlamentari Fernando Fairfax, 2n Lord Fairfax of Cameron (* 1584). El seu fill Thomas el succeeix.

3-1648: L'epidèmia de pesta que havia afectat en primer lloc les zones del centre i del sud del regne de València s'atura ja a la capital valenciana, **on en uns 9 mesos han mort al voltant de 16.000 persones**. Poc després l'epidèmia s'escampa en direcció nord.

19-3-1648: Mor el rei Nguyen Phuc Lan (*1601) del Vietnam; son fill Nguyen Phuc Tan, de 28 anys, el succeeix.

23-3-1648: Tractat de Concòrdia: francesos i neerlandesos es reparteixen l'illa de Saint-Martin/Sint Maarten. Els francesos controlen el nord a través de la *Compagnie des Îles de l'Amérique* (fins al 1651).

Finals-3-1648: Servien és únic negociador a Münster, té, a Osnabrück per ajudar-lo, Henri Grouart de la Court.

Animat per èxits menors, Poyer, governador a Gal·les, es declara obertament a favor del rei.

CARDENAL MAZZARINO.

3 a 4-1648: Afer de la Paulette. Anna d'Àustria i Mazarin, irritats per les amonestacions, posen en vigor mesures vexatòries tals com la supressió de les penyes d'oficials o el de la Paulette.

4-4-1648: Naix Grinling Gibbons, tallista anglès d'origen neerlandès (†1721)

7-4-1648: Naix John Sheffield, 1r Duc de Buckingham i Normanby, estadista anglès i poeta (†1721)

9-4-1648: Naix Henri de Massue, Marquès de Ruviigny, 1r Bescompte de Galway, soldat i diplomàtic francès (†1720)

12-4-1648: Mor Catharina Belgica de Nassau, regent d'Hanau-Münzenberg (* 1578).

4-1648: Diferents poblacions de Catalunya presenten un "Sumari de contrafacions y excessos de soldats"; en aquesta llista, algunes poblacions de la Ribera d'Ebre presenten un document on reclamen deutes pendants per subministraments a soldats francesos allotjats entre els mesos de setembre de l'any 1647 i gener de 1648: Garcia, reclama 700 lliures; la Torre de l'Espanyol, 1.500; Ginestar, 400; Móra, més de 400, Benissanet, 800; i Tivissa, gairebé 150.

Els Covenanters no aconseguen arribar a un acord políticoreligiós amb llurs aliats, tot fracassant a establir el Presbiterianisme com a religió oficial als Tres Regnes i temien que el parlamentaristes amenaçarien la independència escocesa. Molts Covenanters temen que sota el Parlament, "el nostre pobre país s'esdevindrà una província d'Anglaterra".

Charles I signa un compromís amb els nobles escocesos dissidents, i comença la 2a Guerra Civil.

Els soldats es continuen reunint amb Poyer, Gal·les

del Sud es revolta contra els parlamentaristes, i finalment s'hi ajunten amb ell Major-General Rowland Laugharne, el seu comandant de districte, i el Coronel Rice Powel. Els arriben notícies que Escòcia s'està armant i que Berwick i Carlisle han caigut en mans dels monàrquics anglesos.

4 a 5-1648: Charles I d'Anglaterra s'ha reconciliat amb els escocesos a fi que envaesquen Anglaterra, mentre aixecaments reialistes esclaten a Gal·les, Essex i Kent.

18-4-1648: Naix la mística francesa Jeanne Marie de Bouvier de la Motte-Guyon (†1717).

19-4-1648: Els portuguesos reprenen victoriosament l'ofensiva al Brasil, i l'exèrcit portuguès derrota l'exèrcit holandès al nord del Brasil.

26-4-1648: Naix el rei Pedro II de Portugal (†1712)

29-4-1648: El Parlament de París s'oposa a les mesures financeres del govern de Mazarin.

29-4 a 16-5-1648: Els revoltats vencen l'exèrcit polonès sobre el Dniepr a la batalla de Zhovti Vody després penetren en Podòlia i en Rutènia tot aixecant els pagesos feia poca reduïts a la servitud contra els seus senyors i els ortodoxos contra els catòlics. Els jueus, sovint captadors d'impostos per als senyors polonesos, són massacrats a milers.

5-7-5-1648: La Generalitat rep tres cartes datades els dies 5, 6 i 7, i que havien estat trameses, respectivament, pels jurats de Móra, el prior i el clergat de dita vila i els jurats de Benissanet ones queixen amargament de les accions dels caps militars francesos de la guarnició de Flix.

8-5-1648: Batalla de St. Fagans, entre St. Fagans i Peterston-super-Ely. Derrota de les forces reialistes amb moltes baixes. Hom diu que queden 65 dones vídues sols a la parròquia de St.Fagans i 700 a tot Glamorgan com a resultat d'aquesta batalla, el riu Ely corre ple de sang. Com a resultat de la Batalla de St. Fagans molts aristòcrates de Glamorgan són condemnades a mort, 240 gal·lesos són deportats a les Barbados i 1000 de l'exèrcit derrotat a lluitar a Itàlia. Part de l'aristocràcia s'exilia per no morir.

12-5-1648: Sortida d'una expedició brasilera per a la reconquesta d'Angola. Els holandesos són foragitats d'Angola pels brasilers. Portugal reocupa el país fins al 1975. Angola es fa la principal reserva d'esclaus amb destinació al Brasil. Els missioners jesuïtes prenen una part activa a aquest tràfic fins al mig del segle XVIII.

13-5-1648: Sota la influència de Gondi i de Broussel, el Parlament, el Gran Consell, la cambra dels comptes i el tribunal "*des aides*", davant les maniores de Mazarin per a subjugar-los, es reuneixen en una sola assemblea ("*arrêt d'union* / plantada conjunta") a la cambra Saint-Louis del Palau de justícia per intentar limitar el poder reial i adopten una declaració contra l'absolutisme. Els magistrats hi redacten una llista de 27 articles, exigint la devolució dels intendents, la submissió obligatòria dels aixecaments d'impostos a l'aprovació de les Corts, o inclús de les garanties de llibertats individuals.

5-1648: Thomas Horton, Coronel de l'Exèrcit, derrota una facció Parlamentària en un intent de prendre Cardiff/Caerdydd.

La mare Angélique torna a Port-Royal des Champs amb 7 professes i 2 converses. Hi establirà una estricta clausura des del 16 de maig.

15-5-1648: Tractat d'Osnabrück per acabar amb la Guerra dels 30 Anys, entre l'Imperi i Suècia.

7 ó 17-5-1648: Victòria de Turenne i Condé i del suec Wrangel a la Batalla de Zusmarshausen, Baviera,

Les converses de Münster ("de Monstre", segons els cronistes catalans).

sobre els imperials del Duc de Baviera. Primer Condé captura peces d'artilleria, després s'aplega amb els suecs, formant un exèrcit de més de 30.000 homes front als 18.000 de l'Imperi que amb prou feines eviten ser totalment anihilats. Mor a Augsburg Peter Melander, comte de Holzappel, general imperial ferit a la batalla.

D. 17-5-1648: Els francesos saquegen Baviera.

20-5-1648: Mor el rei Wladislaus IV Wazy de Polònia (*1595), en plena insurrecció a Ucraïna i voltants.

23-5-1648: Mor Louis Le Nain, pintor francès.

26-5-1648: Bogdan Khmelniński derrota els polonesos a Korsu?.

Mor Vincent Voiture, poeta francès (*1597).

D. Primavera-1648: Racionament del pa a Mallorca per la mala collita de blat de l'any anterior i l'avituallament a les tropes espanyoles que envaeixen Catalunya.

? Una facció dels Covenanters escocesos conegut com als "*Engagers*", dirigida pel Duc d'Hamilton, envia un exèrcit a Anglaterra per intentar restaurar Charles I.

1-6-1648: Revolta de la Sal a Kolomenskoie, N. Nekrasov. Principi de l'Edat de Ferro a Polònia (fins al 1697).

Primers-6-1648: Després del fracàs del setge de Lleida de l'any 1647, les tropes franco-catalanes, sota comandament del mariscal Schömberg, duc de Hal-louin, s'atansaren a Tortosa sis anys després d'un intent fracassat d'assalt a la ciutat.

10-6-1648: El primer avís de l'atansament de les tropes franceses a Tortosa, quan un grup de 1.000 soldats a cavall francesos, ocupen el convent de Jesús i empresonaren per sorpresa alguns pagesos. Tot seguit es dirigeixen al pont de l'Alcànter. D'aquesta manera els francesos controlaven els dos nusos de comunicació de Tortosa amb l'Aragó i el regne de València. Una vegada controlats aquests punts, Schömberg es dirigeix a la vila d'Ulldecona amb una partida formada per uns tres mil homes, la meitat d'infanteria i l'altra de cavalleria. El neguit per tenir aquella població controlada s'explica perquè fins llavors havia servit de nus vital de comunicació entre la ciutat de Tortosa i el regne de València, base d'aprovisionament de les tropes castellanes de la guarnició de Tortosa. El fet bèl·lic de la conquesta francesa d'Ulldecona fou publicat a finals del mes de juliol d'aquell mateix any en un butlletí de notícies de París.

14-6-1648: Bòston: Margaret Jones és la primera persona executada per bruixeria a Amèrica del Nord.

6-1648: Accions militars devers pràcticament durant un mes, amb diferents maniores de defensa i atac per part dels dos bàndols. Per tal de controlar millor

el territori els francesos fins i tot aconsegueixen de fer un pont de barques, aigües amunt de Tortosa, que mariners de la ciutat assetjada intenten infructuosament destruir.

Revolta de la Sal: Aixecament a Moscou causat per l'augment dels impostos i la impopularitat del cercle del tsar. La multitud saqueja el palau Morozov i cala foc a la ciutat.

16-6-1648: El Parlament francès confirma la precedent "*arrêt d'union*" de protesta.

27-6-1648: Mor Arngrímur el Savi, erudit islandès (*1568).

1648: **Països Catalans:** Felipe IV restableix la insaculació al municipi de València, per temor al descontent al regne valencià, si bé ho fa amb retocs, perquè l'aspirant queda obligat a disposar d'una renda de 400 lliures anuals en béns efectius.

Aldarulls a la Pl. de la Quartera de Ciutat de Mallorca per la carestia de pa. Importen blat de Gènova i de Liorna i el rei autoritza la treta de 450 cafisos de blat aragonès pel port de Vinaròs per abastir Mallorca.

A causa de l'escassetat, les autoritats de Sóller amenacen els veïns amb l'excomunió si amaguen blat o altres queviures.

El mariscal francès Schömberg és el virrei a Catalunya.

Mercants francesos comencen a competir amb els catalans, afavorits a més pel govern francès que fa, del Principat, un nou mercat per a França. Tot això, al costat de la situació de guerra, la conseqüent inflació, plagues i malalties duu a un descontentament de la població catalana contra França.

Després de les pestes del 1647 i 1648, el Consell municipal de Castelló de la Plana acorda bastir una ermita dedicada a St. Roc damunt el que fou "Casa Blanca", hospital d'apestats i cementiri, al costat de l'actual estadi.

Imperi dels Habsburg:

Temptativa separatista d'Aragó, amb una conspiració del duc d'Híjar. A causa del malestar general per la guerra a Catalunya, don Rodrigo de Silva, duc consort d'Híjar, i uns altres còmplices Carlos de Padilla, son germà Juan, Pedro de Silva y Domingo Cabral munten una conxorxa.

?Els supòsits objectius de tal conspiració de trobaven escalonats: en un primer moment intentaríen que el duc d'Híjar substituís Luis de Haro, en el seu càrrec com valido de Felipe IV (III d'Aragó); resolt tal intent, es procuraria l'entrenament del d'Híjar com a rei d'Aragó, al qual seria ajudat pel rei de França que, a tall de recompensa, rebria la Navarra espanyola, el Rosselló i la Cerdanya, consentint-se d'igual forma

en la separació de Catalunya, a la que se li restarien Tortosa i Lleida que passarien a formar part del regne d'Aragó. Amb els diners obtinguts de la venda de Galícia a Juan IV de Portugal, s'intentaria comprar l'exèrcit de Felipe IV existent a Catalunya, que, unint-se a Aragó, atacaria Castella. En els utòpics plans dels conjurats es comptava, fins i tot, amb el rapte de la Infanta María Teresa.

Un criat de Carlos Padilla, anomenat Barry, delata els conspiradors, que tindran un final desastrós. Amb el procés instruït per un tribunal, el president del qual és Pedro de Amezqueta, queda provat com Carlos de Padilla s'havia compromès a demanar ajuda a França, mitjançant una conferència directa amb Mazarin. El motiu del viatge a França, davant dels ulls del senyor Luis de Haro, primer ministre de Felipe IV, s'ocultaria sota el pretext d'obtenir el suport del general Condé, per aconseguir davant de França una pau avançada per a Espanya, havent presentat, prèviament, al senyor Luis una falsa carta de cert confident del general francès. Per la seva part, Cabral partiria cap a Portugal a cercar diners de Juan IV, sota capa de descobrir la trama d'un pla portuguès per apoderar-se de Cadis.

Ja abans, el sumari havia demostrat l'escassa consistència de la conjuració, molt més greu en els propòsits que en els simples fets. Tanmateix, el tema es continua trobant envoltat de misteri. Ezquerra dirà que no hi va haver més que «pensaments ambiciosos i desesperats, brot no rar en una època que se sentia malalta i desassossegada, deliris de grandesa somiats per gent que no s'adonava de la falta de proporció entre llurs fins i llur força; tan exigua resultaria aquesta, almenys en el primer estadi de la conjura, l'únic que va existir, que l'aventura tenia aparences de quixotada». Tanmateix, «la fantasia de Padilla i d'Híjar van ser la gota que va desbordar el vas de la lenta reacció de Felipe IV» (Ezquerra, R.: *La conspiración del duque de Híjar*; Madrid, 1934).

Descobert, Rodrigo és condemnat a turment. No el poden fer confessar ni que es declaràs culpable i per tant no el poden condemnar a mort, finalment queda sentenciat a cadena perpètua i a multa. Mor als 15 anys en el compliment de l'esmentada condemna a la presó del castell de Lleó, les instàncies d'indult seran rebutjades. R. Ezquerra, estudis d'aquest personatge, manifesta que «el Duc d'Híjar és un perfecte representant de la noblesa espanyola del segle XVII, aristòcrata que encara es regirava, amb escassa força ja, contra el triomfant absolutisme regi. En vida i costums no s'aparta gairebé res de les habituals en els seus congèneres, com ells es diverteix, juga en justes, lluu la seva riquesa, intriga, procura obtenir càrrecs elevats, escriu versos...; i a diferència de molts no és nomenat virrei o president d'algun consell, i a diferència de gairebé tots, va expiar la culpa de no saber acomodar-se al règim imperant».

Després d'un llarg peregrinar per diverses presons i un perllongat judici, el marquès d'Ayamonte, principal condemnat per la temptativa separatista andalus, serà condemnat a mort i a la confiscació de béns, encara que el rei li havia commutat la pena cabdal per la de cadena perpètua més confiscació. Felipe IV ho fa així, però en descobrir la conspiració del duc d'Híjar a l'Aragó, manen executar el marquès d'Ayamonte per considerar que no podia haver-hi pietat per als traïdors. El marquès, sense valedors que intercedissin per ell, és mort a l'Alcàsser de Segòvia.

França: La *Fronde* (1648-1653) ha fet abaixar la pressió fiscal a França (supressió dels intendants).

La Sorbona condemna la companyonia obrera.

Europa central: Guerres i epidèmies a Alemanya han comportat des de 1618 la desaparició de 40% de la població rural i de 33% de la població urbana (80%

a Mecklembourg, 60% a Pomerània, 50% en Brandeburg i a Bohèmia). La guerra pròpiament dita no ha estat la causa directa més que de 150 a 180.000 morts, però, en provocar desplaçaments continus de poblacions i abandons de conreus, ha facilitat la circulació de les epidèmies. Els historiadors estimen que la població de l'Imperi ha caigut de 20 a 7 milions d'habitants. A la reconstrucció econòmica li falten braços i capitals, i l'Imperi es retarda respecte als seus rivals europeus.

Auersperg manté el càrrec de Primer Ministre a Viena.

Illes Britàniques: L'Exèrcit Parlamentari de Gal·les Occidental (comandat pel General Laugharne) canvia de bàndol per ajuntar-se amb els monàrquics de Glamorgan i atacar les forces parlamentàries a Cardiff.

L'almirall Robert Blake derrota el Príncep Rupert i els romanents de l'armada realista de la Guerra Civil Anglesa.

Publicació de l'escrit polític d'en Milton: "*The Tenure of Kings and Magistrates*".

Naix John Dalrymple, 1r Comte de Stair, responsable de la Matança de Glencoe del 1693.

Colònies: Els francesos s'estableixen a Saint-Martin, a Saint-Barthélemy, a Marie-Galante, a Santa Llúcia i a Grenada.

Els portuguesos reconquereixen Luanda, Benguela i São Tomé.

A les Moluques, la Companyia holandesa de les Índies orientals fa arrencar tots els clavellers que no els són necessaris. Revolta a Amboine. Les guarnicions holandeses són massacrades.

Polònia-Lituània: Les lleis poloneses són opressives i tracten els rutens o ucraïnesos com a raça inferior, així que es preparen per a la rebel·lió, quan hi apareix un líder en la persona de l'Hetman Bogdan Txmielnicki, un home hàbil i brau i inclús amb una certa cultura. La guerra contra Polònia ve marcada per atrocitats salvatges de part dels seus seguidors, que mostren una particular fúria contra el jesuïtes i els jueus; i els nobles polonesos practiquen igualment represàlies cruels. Després dels primers tímids èxits de la insurrecció ucraïnesa, Txmielnicki envia una llista formal de greuges pel tractament injust patit pels cosacs i petits-russos o rutens.

Hi ha 300.000 jueus aixkenazis a Polònia, 3% de la població total i 15% de la població urbana. L'aixecament dels cosacs provocarà un *progrom* general, amb la mort d'un quart de la població jueva, amb la de desenes de milers de polonesos («diluvi»). Nombrós Jueus fugen cap a Alemanya, a Prússia o a Moràvia.

Rússia: La influència política de les classes mitjanes se sent durant el regnat del primer Romanov, i per un temps sota el seu successor. Hom ho notava per les sovintejades reunions de les assemblees consultives, que havien estat presentades per Ivan IV. La importància d'aquests Sobors és política més que constitucional. Les declaracions de la petita noblesa, dels comerciants i dels delegats dels districtes rurals, pel que fa a les misèries i esgotament generals que el país pateix pels impostos, pel servei militar i les exaccions dels governadors, convencen el Tsar que una guerra amb Turquia és impossible. Ordenen els cosacs d'abandonar Crimea.

Alexis és tsar, i convoquen un Sobor per a la preparació d'un nou Codi de lleis. Aquest Codi (Ulozhenie) representa un altre èxit per als qui donen suport al tsar. Estaven descontents amb les seves condicions econòmiques; guerres, impostos, la forta competència de comerç exterior; i fins allà on l'Ulozhenie no era mera codificació, intenta satisfer els interessos de les classes que donen suport als Romanov: lleis sobre servitud, restriccions en l'adquisició de terres i pro-

mulgacions contra el comerç exterior.

Al zemski sobor el 47% dels diputats són analfabets.

Nikon, nomenat metropolita de Novgorod.

L'explorador rus Semyon Dezhnev descobreix l'estret de Bering entre Àsia i Amèrica del Nord.

Imperi Otomà: Atac venecià sobre les costes d'Anatòlia i als Dardanel·ls. Setge de Càndia pels Venecians (fins al 1669).

Sabbatai Zevi o Tsevi es proclama el "Messies" esperat pels jueus, a Esmirna /Izmir.

Un terratrèmol essencial colpeja Van, ciutat a l'Armènia sota ocupació otomana.

Índia: Fam a l'Índia.

Naix Bhai Ghanaiya, assistent social indi, fundador de Creu Roja moderna (†1718).

Xah Jahan transfereix la capital a Delhi on fa bastir la Gran Mesquida Jâmi-masjid i queda enllestit l'edifici del Fort Vermell.

Xina:

Mor l'autor xinès Ie Xaoiuan (*1589).

Mor el Príncep manxú Daisan ë,ëP(*1583), avoncle de Sun Zhi, l'Emperador Qing.

“Timba de Cartes”, de Lenain.

Belles Arts:

Pintura: “Els regidors de la ciutat de París”, “L'Última Cena”, “Presentació al temple”, teles de Philippe de Champaigne.

“Sant Alexis”, de Georges de La Torre.

La “Sainte Famille sur les marches”, tela de Nicolas Poussin.

“Els Pelegrins d'Emmaús”, tela de Rembrandt.

Moren els germans pintors francesos Antoine Le Nain (*ca. 1599) i Louis Le Nain (*ca. 1593), d'una plaga.

Cultura: Fundació de la Universitat de Harderwijk (Províncies Unides).

Naix l'erudit anglès Elihu Yale, benefactor d'una petita universitat de Connecticut que duria el seu nom.

Arquitectura: Començament de la construcció de l'ajuntament d'Amsterdam per l'arquitecte Jacob van Campen (fins al 1655).

Literatura:

Publicació d'“Agudeza y arte de ingenio”, de Baltasar Gracián.

Naix Gaspard Abeille, poeta líric i tràgic provençal (†1718)

Naix el dramaturg i crític anglès de teatre Elkanah Settle, rival de John Dryden.

Ciències:

Naix el matemàtic anglès Joseph Raphson (†1715).

Grans manifestacions en defensa del català i del gallec i contra els atacs fatxes d'El (In)Mundo

Jaume Mateu: "Tenim força suficient per fer que els nouvinguts s'incorporin al nostre parlar"

L'Obra Cultural Balear va demanar ahir al govern més decisió a l'hora d'aplicar polítiques a favor del català

El president de l'Obra Cultural Balear (OCB), Jaume Mateu, va dir ahir que els més de 15.000 assistents a la Diada per la Llengua que es va fer a Palma van demostrar un any més que el país té prou recursos per incorporar al català els nouvinguts que hi arriben. "Perquè la llengua pròpia és la porta d'accés a les nostres dinàmiques de relació, una manera de ser, de fer i de sentir singular que ens ha marcat el passat, ens ordena el present i ens construeix el futur", va dir. També va fer una crida perquè els catalanoparlants usin la llengua a tothora i a tot arreu.

Va demanar al govern que prengui les mesures necessàries per cloure amb èxit el procés de normalització lingüística. Va recordar que milers de persones ja es van manifestar el 5 de maig de l'any passat, fet que va ajudar 'a canviar el rumb d'una política letal per al coneixement i ús del català. Ara, aquell esperit retorna per reclamar-los avanços, per recordar-los els compromisos contrets.' 'La nostra llengua al carrer' era el lema que encapçalava la Diada d'enguany, que es va acabar amb les actuacions d'Obrint Pas, Anegats i Música Nostra. Durant tot el dia, l'OCB també va obrir de bat a bat a l'espai de cultura Ca n'Alcover, que s'inaugurà dijous i que funciona com a centre cultural de l'illa. **Missatge social** 'El missatge d'enguany va dirigit a la societat' va explicar a VilaWeb Tomeu Martí, vicepresident de l'OCB, 'perquè l'assignatura pendent és que la llengua catalana es parli al carrer'. 'A més, volem dedicar una atenció especial als nouvinguts, no només perquè incorporin el català a les seves vides sinó perquè se sumin a les nostres reivindicacions'.

DIUMENGE, 18/05/2008

Manifestació a Galícia pel dret de viure en gallec

L'ha convocada la Mesa per la Normalització Lingüística

La Mesa gallega per la Normalització Lingüística ha convocat avui una manifestació nacional que recorrerà els carrers de Sant Jaume de Galícia sota el lema 'Pel dret a viure en gallec'. Els organitzadors han explicat que la llengua mai no havia patit un assetjament com l'actual i que els

galaicoparlants veuen retallats els seus drets. Asseguren que és impossible viure en gallec les 24 hores i que, per tant, és fals que el castellà es persegueixi a Galícia, com afirmen alguns sectors.

En el manifest, la Mesa exigeix que s'estableixin les garanties necessàries per poder viure en gallec, ja que ho consideren un dret inalienable. A més, critiquen que la defensa d'un suposat bilingüisme només vol mantenir la diglòssia i fer desaparèixer la llengua gallega, i de retruc, un dret col·lectiu. Amb la manifestació d'avui, es pretén que els

poders públics compleixin la legislació; que es garanteixi el dret a viure en gallec en tots els àmbits de la vida diària; i que es reconegui, com ja recull l'estatut, que el gallec és l'única llengua pròpia del país.

Reproduït de www.vilaweb.cat

"Quince millones no pueden educar a sus hijos en español"

Portada de 'El Mundo'. "Parece increíble y habrá quien piense que se trata de una exageración, pero la realidad es que los casi 15 millones de ciudadanos que residen en Cataluña, el País Vasco, Galicia y Baleares no pueden educar a sus hijos en español, la lengua oficial del Estado, que ha sido expulsada de las Administraciones autonómicas y del sistema escolar". Éste es el primer párrafo de un editorial que publica el diario *El Mundo*, titulado "Increíble pero cierto: así se pisotean los derechos cívicos de millones de españoles", en el que se asegura que en cuatro comunidades autónomas no se puede estudiar en español. Se añade que "de las cuatro comunidades, la única en la que se puede estudiar todavía en español es en el País Vasco. Pero el Gobierno que preside Ibarretxe aprobó un decreto en octubre pasado -sin pasar por el Parlamento vasco- que elimina el castellano a partir de septiembre del sistema educativo e instaura un único modelo de enseñanza en vasco". "Estamos sencillamente", prosigue el editorial, "ante un deliberado y planificado intento de utilizar la lengua como instrumento de construcción nacional, dejando de lado los derechos de los ciudadanos que sólo piden que se respete lo que dice la Constitución y lo que pedían los propios nacionalistas cuando, hace 30 años, se lamentaban de la hegemonía del castellano".

Reproduït de www.diarioiberico.com

Mitjans de comunicació

Neix un nou Diari de Balears, a tot color

Estrena nova web i regala vuit compactes de música de les Illes

El 'Diari de Balears' presenta avui el seu nou redisseny, a tot color, nova estructura informativa i nova capçalera: 'dBalears'. El diari s'obre amb la secció d'opinió, seguit de 'Balears', 'Ara', 'Esports' i 'Cultura', amb una contraportada reservada per a cròniques, articles o propostes. És el resultat de mesos de planificació i de treballs de la redacció amb la resta dels departaments de l'empresa editora i la consultoria Innovation International Media Consulting Group.

El periodista i també dissenyador Javier Errea, és l'autor del projecte gràfic i d'estil del nou disseny i de la capçalera. L'acròstic 'dBalears' vol remarcar la vocació de ser l'únic diari en català de les Illes. Feia dotze anys que tenia el mateix disseny, i ara el Grup Serra, propietari de la capçalera,

pensava que ja havia arribat el moment de la renovació. El nou format es va presentar divendres en societat en una festa a què assistiren les primeres autoritats balears, que van rebre un número especial en què s'expliquen les característiques del nou projecte. 'dBalears' també estrena nova web, amb blocs, fòrums i eines que faciliten la interacció amb els lectors. **Carregat de música** El renovat diari s'estrena regalant als seus lectors vuit CDs amb música de les Illes, amb grups com Antònia Font, Tomeu Penya, Anegats, Joan Bibiloni, Uc, Joana Pons, Música Nostra i Biel Majoral. 'El millor, en definitiva, del que es fa a les nostres Illes, i una manera de donar a conèixer i promoure la música en català', explica el Grup Serra.

Reproduït de www.vilaweb.cat
DIUMENGE, 18/05/2008

Un exemple magnífic

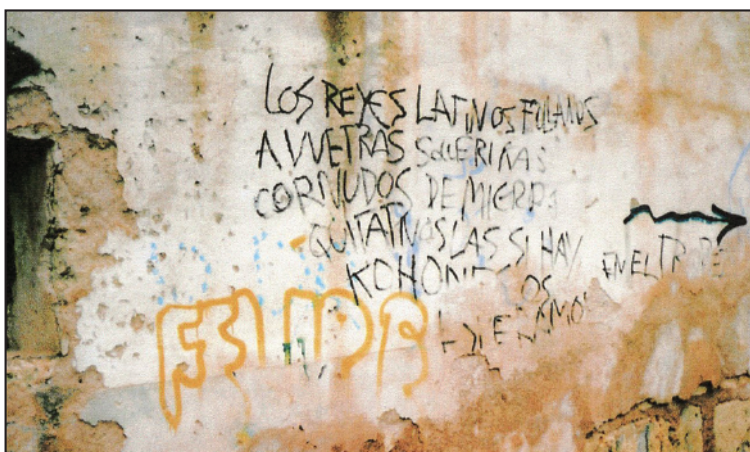
És molt positiu que una associació tan emblemàtica del teixit de la societat civil de la Regió de Girona, com és La Cambra de Comerç, hagi posat en marxa una campanya per reclamar a les empreses del sector del comerç i del turisme que utilitzin el català en la seva activitat. D'aquesta manera, sota el títol de: "En català per molts motius, en català per moltes raons", La Cambra de Girona es mulla a favor de la llengua pròpia de Catalunya; és a dir, repartirà 25.000 tríptics i blocs de notes entre els comerços i empreses de la demarcació per donar a conèixer el "valor afegit" que té el fet de fer servir el català.

Aquest bon exemple d'una institució tan seriosa – defensora del progrés social, l'economia productiva i un país cohesionat i normalitzat – s'hauria d'encomanar a les associacions empresarials i als diferents sindicats de la demarcació, així com a d'altres cambres d'arreu dels Països Catalans. Cal tenir molt en compte que, en la qüestió de la llengua, només ens en sortirem si apliquem, irradiem – individualment i col·lectivament – grans dosis de fermesa, pedagogia i sentit comú.

Josep M. Loste

S Ó L L E R

Fa mes de mig any que els sud americans feren aquesta pintada al darrera del cine Fantasio per on passa el tramvia de Sóller. Ni les autoritats ni els veïns s'han molestat a esborrar-la. És que els mallorquins tenim orxata a les venes?

FIRA DE MANACOR

Fa 8 mesos que n'Antònia Mayol i en Francesc Jaume han obert la perqueria d'animals, residència i venda d'animals i accessoris PELUT I PELAT a l'Avinguda Dr. Fleming, 22 de Manacor. Tel. 971 845 558

N'Antònia Pou és la madona jove de la botiga de nàutica El Paso que està a la carretera de Felanitx, 77 de Manacor. Ven barques i articles de pesca. Tel. 971 552 866

Fa 13 anys que la família Sureda va obrir la botiga Regs Manacor a l'Avinguda del Ferrocarril, 134 de Manacor. A la Foto amb la consellera d'agricultura Amer i amb el batlle Pastor de Manacor. Tel. 971 845 714

Fa un any que en Tomeu Biel Sansó i na Bàrbara Alzina obren el taller Autoesport a la Via Portugal, 24 dreta de Manacor. Pintat de vidres, llantes, neumàtics, música i mecànica en general. Tel. 871 989 440

Segueix igual

Sembla ésser, pel que he pogut observar ja fa molt de temps, que la cosa continua pel mateix lamentable camí. No precisament a l'ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, passa a tots els ajuntaments o gairebé a tots.

És de coneixement públic tot allò o gairebé tot allò que es cuina a l'àrea d'urbanisme amb moltes complicitats: fes-ho, i ja veurem què passa; llavors, per si de cas, jo ja actuaré. D'això se'n diu passar-se favors, practicar l'amiguisme o "fer la vista grossa" pel que convé. També, manifestacions, testificacions o mentides acceptades amb l'objectiu de poder construir més del compte, per tant, més favors. Abocaments il·legals que no se controlen –podria citar llocs: s'han fixat en la boca de la desembocadura de la riera de Tueda, que cada cop és més petita? Una riera no es pot tapar mai, senyors, amb molt poc desnivell i sense manteniment, menys. Prepotència per fer determinats disbarats i sembla ésser que no hi ha mai responsables... Pressupostos que pugen un 60% o un 70% més i no passares, de moment. No ho tinc clar, saben? Amb el temps, i quan plogui fort, ja veurem si funciona i què dura –suposo que ja saben d'on parlo-. Obres que també es fan sense el corresponent permís i com que ja està fet, doncs ja està fet. D'això en diuen la política dels fets consumats i a partir d'aquesta premissa ja pot passar el que vostès vulguin. Mentre el funcionari dorm, el paleta treballa de nits si cal, o determinades obres es fan en situacions molt concretes.

Senyors meus: "S'ha acabat el bròquil". Qui

fa obres sense permís i amb aquesta prepotència que els caracteritza... La casa o el que sigui a terra! I la corresponent sanció, o si no, no ens en sortirem. El funcionari que actua com un incompetent o que no predica precisament amb l'exemple, al carrer! O si no, no ens en sortirem. Cal demanar responsabilitats a qui calgui, caigui qui calgui i peti qui peti.

La meua feina, cal, que la faci ben feta, i tinc més d'un ofici.

No m'agrada dir-ho, però les circumstàncies m'hi obliguen. Un servidor de vostès, com ja se m'ha insinuat diversos cops, no pot ésser alcalde de cap lloc, ja que m'agraden les coses ben fetes i per tant se necessiten mitjans que no tenim –és un tema polític i econòmic delicat, ja que em caldria parlar de la independència de Catalunya-. No puc ésser alcalde de cap lloc perquè a mi no em poden comprar, ni les màfies ni els interessos de la construcció, com han fet fins ara amb gairebé tots els ajuntaments.

L'home que no es vol vendre, cal que sigui molt íntegre. Desgraciadament, personatges molt íntegres, si fan nosa, són eliminats d'una manera o altra.

A les properes eleccions no votaré a Espanya per moltes raons... No m'agraden, no m'agraden i no m'agradeu. Insisteixo, la meua feina cal que la faci ben feta, i n'he donat mostres.

Joaquim Pugnau Vidal.
Membre de Catalunyaacció.

<http://blocs.mesvilaweb.cat/empordaaccio>

Espoli fiscal

Extremadura es qui rep més doblers i Balears qui en rep manco

SEGONS UN INFORME D'ECONOMIA Extremadura rep més diners que Catalunya

Els habitants d'Extremadura o d'Andalusia van rebre el 2005 més finançament que els de Catalunya, segons un informe intern del Ministeri d'Economia que recull El Periódico. Els ciutadans del País Basc estan al capdavant amb 5.286 euros i, en segon lloc, Navarra amb 4.156, les dues comunitats tenen règim foral. Els d'Extremadura estan en tercera posició amb 2.372 i, per sobre dels 2.000 euros, estan també els de Cantàbria, la Rioja, Astúries, Aragó, Galícia, Castella i Lleó, Andalusia i Castella-la Manxa, totes de règim comú. Catalunya es troba en dotzena posició amb 1.950 euros per habitant només per sobre de Múrcia (1.918), País Valencià (1.870), Madrid

(1.867), Canàries (1.849) i Balears (1.656). El president d'Extremadura, Guillermo Fernández Vara, substituït de Juan Carlos Rodríguez Ibarra, va afirmar precisament el passat dia 7 que si des de Catalunya es vol canviar el sistema de finançament "entonces nos vamos a ver la cara" perquè "si tocan nuestros intereses, nos van a encontrar"

Reproduït de www.enoticias.com.

Mònica Terribas directora de TV3, una gran notícia

Oleguer Sarsanedas continuarà al capdavant de Catalunya Ràdio. I a partir d'aquí vindran més canvis als mitjans de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). El 25 d'abril vaig escriure Bloqueig a sang freda, en un moment en què les negociacions per nomenar director/a general de l'ens es trobaven en un atzucac. El president de la CCMA, **Albert Sáez**, va superar *in extremis* el bloqueig polític. Ningú no havia dit que fos fàcil consensuar els noms dels directius que han d'afrontar la renovació i la nova etapa.

No era fàcil posar-hi d'acord els consellers de les diferents sensibilitats (polítiques). Des de llavors, però, les coses han canviat. **Rosa Culler** és la nova directora general en l'estructura de la CCMA. Els nomenaments, malgrat tot, es fan per unanimitat. I encara que sigui lentament avancen les coses. El nom de Terribas és una gran notícia. Té un perfil perfecte [wiki], en la meua modesta opinió. Gran professional com ha demostrat cada nit que ens ha obligat a estar pendents de la informació en una franja en què l'escombraria televisiva campa per altres cadenes. Informació analitzada, contextualitzada, algú diria que interpretada inclús. Grans entrevistes, grans debats. Bones peces informatives que no apareixien als TN. Una visió de país, nacional, desacomplexada. Valentia, atreviment. Rigor, molt de rigor. I respecte. El que s'ha guanyat programa rere programa, no fent massatges ni encàrrecs a la carta per molt que l'entrevistat fos important. Una periodista així es mereix una oportunitat. Coneix la casa prou bé, i encaixa perfectament en el nou repte. Crec que els escèptics, els crítics compulsius, avui tenen menys motius per ser-ne. És un gran dia.

No deixa de ser curiós que la setmana passada mateix un diputat del PSC al Congrés, **Manuel Mas**, demanés en el seu bloc la dimissió d'aquesta periodista [Manuel Mas demana a Bolaño el cap de Terribas]. L'endemà es feia enrere, el diputat [Mas retira part del text contra Terribas, però no rectifica]. Finalment, ahir, en un comentari en aquest bloc ho matisava encara més. Segurament Mas ignorava que el nom de Terribas era damunt la taula feia dies per aspirar a la direcció de l'emissora.

Molt bé, Tresserras! Res no fa més mal a l'enemic que dir les coses clares

Tresserras reclama a RTVE una televisió per al Principat, el País Valencià i les Illes.

Diu que és una gran oportunitat de negoci, i que només s'hi pot renunciar si es té un perjudici a la llengua.

El conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, Joan Manuel Tresserras, va demanar ahir al govern espanyol que la Ràdio Televisió Espanyola (RTVE) dediqués un dels vuit canals de televisió digital que gestionarà a l'emissió en català per al Principat, el País Valencià i les Illes. Tresserras va subratllar que

un mercat de deu milions de ciutadans era una gran oportunitat de negoci a qualsevol part del món, i que només s'hi podia renunciar si es tenia un perjudici a la llengua.

L'àrea lingüística del català, el valencià i el balear, és a dir, l'àmbit del català, constitueix el major mercat d'Europa i un dels més grans del món que no té cap mitjà de comunicació audiovisual que es dirigeixi específicament en la seva pròpia llengua, va ressaltar Tresserras.

El conseller va afirmar que hi havia molts espanyols que veien nor-

mal rebre canals en hongarès, polonès o danès, però que, en canvi, considerarien una anomalia rebre'n un en català, i que l'estat tenia l'obligació de fer entendre a la població que el català era una llengua normal.

Tresserras també va reiterar que, pel govern català, la reciprocitat entre la televisió catalana, valenciana i balear era una prioritat.

FANTASSIN

http://www.vilaweb.cat/www/noticia?p_idcmp=2850280

Els forasters de Diario de Mallorca

Els colonitzadors forasters de DM i El (In)Mundo fan campanya per tancar IB3

El que se sembla més a un colonitzador fatxa foraster de dretes (**El (In)Mundo**) és un colonitzador foraster d'esquerres (**Diario de Mallorca**). Els primers ataquen els mallorquins amb la intenció d'exterminar-nos a base de brutalitat, sense cloroform i sense amagar les seves intencions criminals. Els segons, en canvi, pretenen i persegueixen igualment el nostre extermini però ho fan d'una manera dissimulada i com deia **Felipe V**, "que se note el efecto sin que se note el cuidado". És a dir, els forasters de DM (**Iglesias, Cela Conde, Riera, Vallés...**) ens fiquen igualment la ganiveta però ho fan dolcet dolcet i acompanyat d'anestèsia.

Diumenge passat, dia 11 de maig, el "cipayo" i col·laboracionista de DM, **Joan Riera**, exigia en un article el tancament d'IB3 perquè, és clar, no pot suportar que ara sigui en català, com així ho mana l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística de 1986. Pocs dies després, dimecres 14, la màfia madrilenya d'**El (In)Mundo** felicitava Riera i s'afegia a la campanya de DM. Que consti en acta!

Convé que tots els mallorquins i mallorquines que encara compren i són subscriptors de DM prenguin bé nota de la pinça forastera (**El (In)Mundo + DM**) contra els mitjans de comunicació mallorquins.

lobbyperlasindependencia.org

A QUIEN CORRESPONDA

IB3 EN CAÍDA LIBRE. De cada día son más las voces que reclaman el cierre de la televisión pública IB3 debido a su astronómica deuda y audiencia menguante. Ya no son sólo los más liberales los que no entienden cómo se puede mantener semejante muerto cuando el Govern está con el agua al cuello reclamando más financiación a Rodríguez Zapatero. Ya no son sólo los damnificados del sectarismo de un Antoni Martorell que está logrando hacer una televisión de partido y nutrir las arcas de algunas productoras audiovisuales muy señaladas. Ya no son sólo los que rechazan el ente como instrumento del pancatalanismo. No, ahora incluso periodistas tan comedidos como Joan Riera (DM) dicen que hay que tomar la palabra a Martorell. «Hay para cerrar IB3».

Els bisbes fatxes forasters del PP acusen els mitjans de la pèrdua de fidels. I la KOPE?

Els bisbes fatxes forasters del PP des de la KOPEborroka i a través de Jiménez Losdemonios, César Vidal... han fet apologia de la violència, del racisme i del colpisme; des d'una òptica ultraespanyolista han sembrat l'odi contra la llengua i la cultura catalana, basca i gallega...

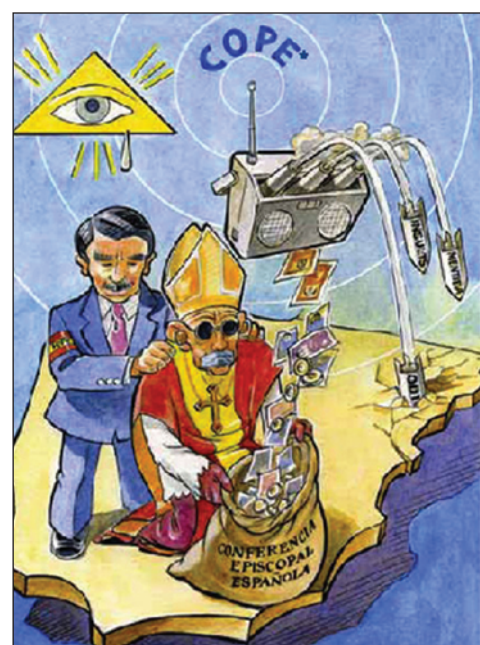
Aquestes mateixos bisbes hipòcrites i més falsos que Judes ara acusen la resta de mitjans de comunicació de la pèrdua de fidels i de la mala imatge que té l'església catòlica a l'estat espanyol; idò, què s'es-

peraven? Qui sembla vents, recull tempestats! Qui pets envia, merda espera!

Nosaltres ja fa molt temps que ho vam avançar: els bisbes fatxes forasters del PP i el conjunt de l'església catòlica espanyola pagarà molt car el seu suport a autèntics canalles, impostors i miserables espanyolistes com Jiménez Losdemonios!

Reproduït de www.elplural.com 11/05/2008

lobbyperlaindependencia.org

Engegen la campanya 'Si us plau, parla'm en català' on diversos nouvinguts demanen que se'ls parli en aquesta llengua

Dimecres, 14 de maig

La Plataforma per la Llengua, en col·laboració amb el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPL) i la Fundació Jaume Bofill, impulsen la campanya "Si us plau, parla'm en català" que vol "sensibilitzar els catalans de la necessitat de no canviar d'idioma davant els nouvinguts i donar a la llengua catalana un paper d'inclusió i cohesió social". La presentació oficial serà demà dijous 15 de maig a les 7 del vespre, a la Sala de la Columna de l'Ajuntament de Vic (Osona).

Els principals objectius de la campanya són "desvetllar consciències i deixar clar als catalans que és molt important per a les persones nouvingudes que ens hi relacionem en català". I és que per la Plataforma "l'actitud de canviar de llengua quan parlem amb aquestes persones els afecta negativament. Amb aquest hàbit lingüístic privem els nous catalans d'accedir al nostre àmbit cultural posant la barrera més severa perquè deixin de ser estrangers a casa nostra: la llengua".

L'obertura de l'acte anirà a càrrec de Josep M. Vila d'Abadal, alcalde de Vic. A continuació parlaran Dolors Solà, directora del Centre de Normalització Lingüística d'Osona; Miquel Strubell, sociolingüista i membre del Consell Consultiu de la Plataforma per la Llengua; diverses persones que no tenen el català com a llengua pròpia però que el parlen habitualment, entre les quals el sociòleg Miguel Fernández, els directius Roland Druot i Yoshiyuki Matsuoka, Bojan Krikrik (pare del futbolista) i les escriptores Najat el Hachmi i Laila Karrouch. Tancaran l'acte el periodista Francesc Escribano i Josep M. Vila d'Abadal.

90.000 postals difondran la campanya "Si us plau, parla'm en català" arreu del Principat. A les mateixes s'hi poden veure diverses persones nascudes fora del territori o de nouvinguts que demanen als catalans que els parlin en català, i on també expliquen la seva experiència a l'hora d'haver adoptat el català com a llengua habitual.

A la campanya ja s'hi han adherit més de 150 entitats i institucions de l'àmbit nacional i comarcal de Catalunya, entre les quals destaquen

el Col·legi de Metges de Barcelona, el Col·legi de Periodistes de Catalunya, Comissions Obreres de Catalunya, la Federació d'Associacions Americanes de Catalunya, Òmnium Cultural, la Universitat de Barcelona i la Universitat de Vic.

Comentaris:

-I com diferenciar un nouvingut amb un turista per exemple??

_Per exemple de un turista basc, francès o argentí...

-Jo vaig arribar a Valencia en setembre del any passat i no sabia parlar gens de català. M'agradava passejar pel barri del Carme, però el meu sentit de l'orientació en ciutat és una merda. Una vegada vaig preguntar per a orientar-me a uns xiquets en la porta d'una cafeteria i insistien en respondre'm en català. No entenia perquè. Era nouvingut però com sabien que no era turista??. Jo estava fent un esforç també per a parlar perfectament el castellà, ja que no és la meua llengua, de tota manera tractava d'usarla tan bé com era possible d'igual manera que feia amb l'anglès quan parlava amb algú estudiant d'erasmus per exemple. És cert que en un any no vaig aprendre a parlar molt bé valencià, però em vaig esforçar perquè estava en un país que no era el meu i havia d'adaptar-me, però també és cert que hi ha postures extremistes que no afavoreixen la comunicació entre les persones. Hi ha una obsessió amb el castellà, no deixa de ser una llengua aliena, com pot ser l'alemany, si saps parlar alemany i et pregunta un turista de Frankfurt que no sap català per què no respondre en alemany? i el mateix amb un turista de Xile o de Valladolid... Suposo que és qüestió de mentalitats.... (I crec que sempre vaig saber quan parlava amb algú que no sabia parlar castellà molt bé i quan parlava amb qui sabia perfectament parlar-ho...)

-A vore si la gent es consciència d'una puta vegada

Antisemitisme a Catalunya

En els darrers dies s'han produït tres fets que han fet reflexionar molts militants d'Unitat Nacional Catalana i que tenen com a protagonistes directes o indirectes els jueus.

Es tracta del 60è aniversari de la fundació de l'Estat d'Israel, del lamentable article d'Arcadi Espada publicat a El Mundo en què distingia entre jueus i persones, i de la invitació per part del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) de la terrorista Leila Khàled a fer una conferència.

És innegable que Catalunya ve d'una tradició cristiana majoritària per uns fets històrics innegables, i un nacionalisme identitari com el nostre reconeix aquest fet. Però està clar que en el món actual el sentiment cultural, convivencial, i de valors dels catalans s'estén més enllà de la pura creença religiosa i permet que a la societat catalana i al nostre partit convisquin persones catòliques, agnòstiques, atees i també seguidors d'altres religions o creences.

Malgrat això, resulta obvi que en una societat occidental i avançada com la nostra ens és molt més fàcil conviure de forma cordial i civilitzada amb altres religions amb qui compartim valors semblants als nostres, com poden ser —per exemple i no només— protestants, ortodoxos i, és clar, jueus. I més tenint en compte que avui dia a Occident hi ha una

amenança molt clara d'integrisme islàmic, que patim també aquí a Catalunya, i on l'Estat d'Israel ha estat i segueix estant a la primera línia de combat

I ja parlant dels fets en concret, ens resulta ben curiós com en el cas d'Arcadi Espada, enemic declarat de la causa catalana, també es declara per voluntat pròpia enemic dels jueus, car fins ara no he sentit ni he vist escrita cap rectificació respecte al seu escrit. És la mateixa estranyesa que ens causa veure com els mateixos que condemnen i s'esquincen les vestidures davant un atemptat d'ETA aplaudeixen Leila Khàled. Que alguns que s'autoanomenen independentistes catalans estan en contra de la fundació de l'Estat d'Israel i no volen que el poble jueu pugui gaudir d'un estat des d'on defensar els seus interessos i la seva pròpia supervivència. I que els mateixos que cada dia ens parlen obsessivament de les imposicions del patriarcat i a favor del drets de la dona, estiguin a favor d'integristes islàmics.

Per tot això, des d'Unitat Nacional Catalana se'ns fa sovint molt difícil entendre quina mena de dirigents tenim, què passa pel cap d'alguns intel·lectuals residents a Catalunya, i quina mena d'independentisme defensen alguns dels nostres compatriotes.

Secretariat Nacional d'Unitat Nacional Catalana. 20 de Maig de l'any 2008.

Crisi de lideratge dins el PP

Els fatxes forasters del PP ara recullen tota la merda que han anat escampant els últims anys

L'espectacle que està oferint el PP és impagable i no té preu. L'any 1996 **Aznar** va pactar amb CiU i el PNV per aconseguir la presidència del govern espanyol a canvi, entre d'altres coses, de sacrificar el seu criat de les colònies **Vidal Quadras**. L'any 2003 el senyoret botifarra, **Delgado Truyols**, va arribar a la batlia de Calvià gràcies al pacte amb UM a qui després va trair i tractar de terroristes i de criminals. Ara el PP és víctima - ja era hora! - de totes les barbaritats, porcades i canal·lades fetes a partir de la majoria absoluta d'**Aznar** que, de la nit al dia, va convertir els seus antics socis (CiU, PNB, etc.) en terroristes a exterminar. L'espectacle actual que ens està oferint ara el PP és colossal. **Rahoy** ara vol fer el mateix que va fer **Aznar** el 1996, però ara, els mateixos que van aplaudir **Aznar** en aquella època (**El (In)Mundo**, **KOPE**, **Botella**, etc) ara el llinxen i l'acusen de trair la "nació espanyola" i els "principis intocables" del partit. Genial! Meravel·lós! Sublim! A veure si es maten d'una vegada ells amb ells! I és que ja ho hem dit: un espectacle impagable i per llogar-hi cadiretes!

Reproduït de www.elconfidencial.com

DOS PALABRAS

La derecha 'cerril' cerca a Rajoy

@Federico Quevedo - 13/05/2008

lobbyperlasindependencia.org

La declaració unilateral d'independència

El llibre “2014, que parli el poble” de Josep Lluís Carod-Rovira i la ponència estratègica alternativa de Reagrupament.cat coincideixen en que la declaració unilateral d'independència és l'únic horitzó possible per ERC després del fracàs que representa l'Estatut de 2006. Els raonaments per arribar a aquesta conclusió són els mateixos: és inviable i utòpic arribar a un acord negociat amb l'Estat Espanyol. En canvi l'ordre internacional es fonamenta en el dret a l'autodeterminació i en el marc de la Unió Europea l'Estat Espanyol no podrà usar la força contra la voluntat dels ciutadans catalans. Però les divergències són molt importants en l'estratègia per arribar a la proclamació la República Catalana.

L'actual President d'ERC proposa al partit desencadenar una frenètica activitat en tots els fronts per desencadenar un clamor col·lectiu a favor de la consulta popular l'11 de setembre de 2014. Planteja aprofitar els 300 anys de la derrota de 1714 per infondre una gran il·lusió que mobilitzi tot el nostre poble i arrossegui els partits de tradició democràtica a un nou moviment unitari per la convocatòria d'un referèndum d'autodeterminació l'onze de setembre d'aquí sis anys. La febrada general s'encomanaria fins i tot al PSC-PSOE com ha passat a Escòcia on els laboristes ara donen suport a la consulta per la independència. S'obvia el detall que els laboristes votaran contra la independència. El desencadenament d'aquesta campanya 2014 redreçarà la tendència descendent actual d'ERC i permetrà que assoleixi 30 diputats a les eleccions catalanes de l'any 2010.

La força de la il·lusió és una constant de la política de Josep Lluís Carod-Rovira. Segons ell la societat catalana viu en unes condicions de benestar que han anul·lat la seva ràbia de quan no era tant rica i l'han tornada acomodaticia i desmotivada. Segons Carod només pot motivar-la la il·lusió de viure millor, sempre

que no suposi cap mena d'esforç ni de risc. Vaja com si li hagués de tocar la “grossa”, la il·lusió de cada Nadal. Ja va fer servir l'estratègia de la il·lusió amb l'“Estatut Nacional”, llançat a començaments d'aquesta dècada. I va servir per generar el gran cicle ascendent que va culminar amb els 650.000 vots de 2004. Però la topada del Puerto Rico imaginat amb la dura realitat del límits de l'Estat Espanyol i de les contradiccions del Govern és la causa de l'actual desconcert. La il·lusió de Carod té més a veure amb la màgia i els trucs del prestidigitador que no pas amb la confiança amb les pròpies forces de l'estadista. I per això l'estratègia de 2014 només pot portar al mateix resultat que l'Estatut Nacional: desconcert i retrocés.

Perquè en l'actuació immediata, no a sis anys vista, sinó ara, el full de ruta de Carod comença de manera molt estranya: amb el vot afirmatiu a l'Estatut retallat. Aquesta seria la resposta d'ERC a una sentència adversa del Tribunal Constitucional a l'Estatut aprovat en referèndum pel poble català. Segons les seves declaracions a El Periódico (11/5/2008) davant aquest fet el Parlament català, acompanyat d'una concentració festiva del nostre poble, hauria de ratificar l'Estatut retallat per les Corts Espanyoles i ERC s'hi hauria de sumar com una mostra de respecte a la voluntat del poble català expressada en referèndum. Aquest raonament suposa que si celebrés un referèndum d'autodeterminació l'any 2014 i guanyés l'opció de continuar formant part del Regne d'Espanya, Esquerra Republicana hauria de deixar de ser independentista per respecte a la voluntat majoritària.

En contrast amb la il·lusió màgica de Carod-Rovira, Reagrupament.cat només pot oferir als militants d'ERC el mateix que Winston Churchill als anglesos el maig de 1940: “sang, esforç, suor i llàgrimes”. La sang és la única paraula que sobra en

el nostre conflicte polític amb el Regne d'Espanya a l'Europa de començaments del segle XXI. Com el líder britànic fa 68 anys el nostre programa per ERC és combatre l'Estat Espanyol per terra, per mar i per aire. Combatre'l en la seva baixa qualitat democràtica, combatre'l en els seus atemptats urbanístics i mediambientals, combatre'l en l'espoli fiscal, combatre'l en el fracàs escolar, combatre'l en la invasió televisiva. Que l'Estat Espanyol no cometí el mateix error de Hitler sobre els anglesos quan Chamberlain era Primer Ministre i claudicava a Munich. Que no s'equivoqui; que no faci cas de les paraules de Carod: la catalana no és una societat acomodaticia, desmotivada, mesella. Centenars de milers de persones han demostrat al carrer, dues vegades en dos anys, que hi ha un nombre creixent de catalans disposats a sacrificar-se per la seva nació. Només l'abisme que s'ha obert entre aquesta multitud i els dirigents d'ERC ha creat el desconcert actual i que aquesta mobilització no s'hagi traduït en voluntat política.

Per això el primer pas del full de ruta de Reagrupament.cat és recuperar la credibilitat perduda per superar el distanciament entre aquests milers de catalans i ERC. No es pot continuar dient una cosa a les Terres de l'Ebre, la seva contrària a Barcelona i una tercera a Madrid. No es pot defensar l'estratègia de la “pluja fina” i del “patriotisme social” fins unes setmanes abans de la Conferència Nacional i aleshores treure's del barret un referèndum d'autodeterminació el 2014. No es pot proclamar el partit de les “mans netes” i quan s'arriba a la presidència d'una diputació incrementar-se el sou un 50% o quan s'ocupa una conselleria farcir-la d'assessors i d'informes de dubtosa utilitat. Si ERC no és capaç de renovar a fons la seva direcció i d'iniciar una nova etapa que es noti l'endemà del Congrés, el fossat entre els seus electors i el partit esdevindrà més profund i

continuarà la seva caiguda electoral. I sense aturar aquesta davallada tots els altres punts del full de ruta són inútils. Com reclamar el Concert Econòmic el 2010, o exigir un referèndum d'autodeterminació el 2014, amb tres diputats a Madrid o amb una nova davallada a les properes eleccions catalanes?

L'estratègia que Reagrupament.cat proposa a ERC és treballar incansablement per obtenir la majoria absoluta per la República Catalana, perquè aquesta és possible. Però no vindrà de la mà d'una il·lusió sinó de l'evidència del mal que l'Estat Espanyol fa a tots els ciutadans dels Països Catalans en els set eixos estratègics que defineix la ponència estratègica alternativa de Rcat. No és la rutina institucional, ni els governs en minoria, ni la falsa política unitària, ni el consens amb els partits constitucionalistes el que ens portarà a la majoria absoluta. Al contrari totes aquestes pràctiques fan aparèixer ERC com un partit com els altres o pitjor. El que ens portarà a la majoria és la confrontació política amb l'Estat Espanyol, amb la seva monarquia instaurada per Franco, amb les seves institucions, amb els seus partits, amb la seva burocràcia, amb la seva oligarquia econòmica, amb els seus sindicats, amb els seus mitjans de comunicació i la cultura casposa i barroera que emeten, etc.

Però quan es donin les condicions per formar un Govern la nostra actuació ha de ser exemplar per la seva austeritat, per la eficàcia, per la seva visió a llarg termini, per la seva proximitat a la gent. La nostra acció de govern no ens ha de fer perdre vots com ha passat en els darrers cinc anys, sinó portar-nos en quatre anys a la majoria absoluta, com va assolir Jordi Pujol entre 1980 i 1984; o bé Joan Carretero com alcalde de Puigcerdà entre 1995 i 1999.

joseppinyol

dilluns, 19 de maig de 2008

Conveni entre el Consell i la Premsa Forana

La presidenta Armengol i el president de l'Associació de Premsa Forana, Biel Mercè, han signat un conveni de col·laboració entre ambdues institucions.

La presidenta del Consell de Mallorca, Francina Armengol, i el president de l'Associació de Premsa Forana, Biel Mercè, han signat avui migdia un conveni per establir un marc de col·laboració entre ambdues institucions.

Armengol ha destacat durant l'acte de signatura el compromís del Consell en donar suport a aquestes publicacions i els ha encoratjat per continuar tre-

ballant i fer arribar l'actualitat municipal i comarcal a tots els pobles de la Part Forana. A més, la presidenta Armengol ha lloat la tasca que han duit en els darrers trenta anys en el foment i la difusió de la llengua catalana.

Per la seva part, Mercè ha agraït aquest compromís del Consell i ha manifestat que l'Associació de Premsa Forana de Mallorca agrupa a un total de quaranta-sis publicacions que tenen difusió a tota l'illa, recordant la proximitat d'aquestes a la realitat de tots els municipis.

Prejudicis i el dogma de la “correcció política” (i II)

FEMINISME

Talment tenim eixes contradiccions tan pintoresques del i de la progre que es proclamen alhora feministes i promusulmans, que ja em contareu això com t'ho pots agafar. Això els passa perquè van de compassius per la vida però en fals (d'autocompassius, més aviat): pensen que tot opressor té sempre la culpa, la qual cosa no és així, ja que els opressors, bàsicament, s'aprofiten dels errors i incompetència dels oprimits. Per això els oprimits solen ser tan poc autocrítics i tan ploranes, alhora que dropos, decadents i una estranya combinació d'irresponsabilitat violenta i embogida amb covardia mesquina. “L'audàcia sens judici és perillosa, i el judici sens audàcia, inútil” (Gustave Le Bon, 1841-1931, etnòleg, sociòleg i psicòleg francès).

“El problema dels nostres temps és que el futur ja no és el que era” (Paul Valéry).

“És just i necessari que a igual treball i igual qualificació les dones guanyin el mateix que els homes i que no hi hagi àrees laborals tancades per a elles, si una dona sent que té la fortaleza psíquica i física per a realitzar qualsevol tasca, doncs que la faci i que li sia permès de fer-la. Aquest és el veritable feminisme, el que pretén remeiar les injustícies i no pas invertir-les com pretenen les populistes femenines d'avui i llurs còmplices masculins amb autoodi políticament correcte del govern i del Congrés” (“Feminismo y ley del embudo”, 26/07/04, Boris Candia, escriptor xilè).

“Per la seva mateixa natura... el moviment d'alliberament de la dona precipita una sèrie de situacions de conflicte -en les lleis, als jutjats, a les escoles, a la indústria- tot assenyalant l'home com a l'enemic. La confrontació reemplaça la cooperació com a lema de tota relació. Les dones i els homes es converteixen en adversaris en comptes de companys” (Phylliss Schlafly, “The Power of The Positive Woman / El Poder de La Dona Positiva”, 1977).

El feminisme antiigualitari (de vegades andròfob), combinat amb la New Age (que tendeix a menysprear els valors masculins igual que antigament es feia amb els femenins) dona com a resultat un matriarcat, una estructura opressiva com abans el patriarcat, però canviant víctimes i botxins. El nou feminisme és com el marxisme victoriós: una opressió estatista d'una revolució defraudada. “Feminisme: la manera més organitzada de renyar-nos” “Pregunta: Quina part de la “Igualtat” és la que no entenen les feministes? Resposta: La part on les dones perden els seus privilegis especials” “Feminisme: Ideologia d'Estat gràcies a la qual les dones tenen drets, els homes tenen responsabilitats, i els

nens les vides arruïnades” “La culpabilitat humana és una mina immensa, que els mitjans de comunicació feministes exploten sense parar” (Peter Zohrab, de la New Zealand Equality Education Foundation). “El feminisme (antiigualitari) és la creença que les dones són humanes; i els homes no” “El feminisme és la creença en drets humans per a tothom... reforçats per un Estat policíac propi” (Mike Kilroy).

Els abusos de l'integrisme eclesial dugueren la secularització, i aquesta la revolució sexual occidental que dugué l'alliberament feminista, i talment la davallada demogràfica i la pujada de salaris. L'empresariat, poc disposat a abaixar guanys, acceptà la immigració dels països pobres i de molts fills (joves), la qual féu davallar els jornals. I, amb la massiva immigració musulmana a Occident, va tornant un neomascisme religiós al cor del matriarcat feminazi occidental.

ANTIGLOBALITZACIÓ I UTOPIE.

“Que poc que costa fer castells a l'aire i que n'és de car destruir-los” (François Mauriac, 1885-1970, novel·lista occità catòlic i progressista). “Un idealista és aquell qui, en descobrir que una rosa fa millor olor que una col, arriba a la conclusió que farà una sopa millor” (Henry-Louis Mencken, 1880-1956, escriptor i editor estadunidenc).

La política és una ciència exacta, no pas lírica. La poesia no és bona per a explicar ciències exactes, que requereixen sempre dades numèriques i sil·logismes sense doble sentit. I la política és ciència exacta perquè està molt estudiada tècnicament i en depenen molts milions d'euros, i sobretot moltes vides. Naturalment, amb poesia no podem bastir més que eternes derrotes i resistències pansides. La poesia fora de context és jugar amb foc... i amb la sang del poble: és pura irresponsabilitat. Llavors és normal que la gent desconfii dels qui actuen així.

La política són fets consumats. No són pas somnis, no és ètica, no són cap xauxa ni utopies ni móns ideals que volem i exigim, ni allò que “deuria” o “podria” ser. La política és traça, interessos i força, no pas somnis insolvents.

“[Després del triomf del Comunisme]... aleshores, vindrà una pau per tot arreu de la terra” (Josif Stalin, 1879-1953, dictador soviètic de nació georgiana). La suposada Arcàdia comunista en la terra per la via de la revolució armada i l'abolició futura de l'Estat és un bon exemple del pensament mític i mil·lenarista sota capa suposadament “racionalista”, “científica” i “moderna”. “La frase dictadura del proletariat no té cap sentit. És del mateix ordre que aquesta altra:

l'omnipotència dels conductors d'òmnibus.

És palès que si un conductor d'òmnibus fos omnipotent abandonava de seguida la seva professió” (Gilbert Keith Chesterton, 1874-1936, escriptor anglès).

Quan el futurisme social parla d'un món millor i d'un altre món millor possible, en parlar col·lectivament i en abstracte, tendeix a pressuposar-ho com a imposició a la col·lectivitat. Dissortadament és així: teòricament, estan predicant el Bé —un concepte dissecat i boirós de Bé— per damunt la llibertat individual. És una mena de subtil axioma inconscient de la Dictadura del Proletariat, ço és, de l'estalinisme. En els textos bíblics, Déu, en canvi, planteja la llibertat de fer el mal i de no creure fins i tot en Ell, perquè sap que el món millor no pot ser mai una abstracció, una il·lusió a la totalitat, sinó sols la suma dels amilloraments individuals reals, és a dir, de la llibertat de consciència per a fer el bé amb maduresa, en comptes d'autoexcusar-se en ens abstractes i lemes grandiloqüents de suposades bones intencions de gent que normalment té massa mandra per a fer el bé concret i real i una boca massa gran per a vomitar el sentiment de culpa per les injustícies mundials en forma de clixés de consum fàcil.

“La utopia, en el món d'avui, no pot ser altra cosa que... compartir tots austerament els recursos de la terra. I en aquest “compartir” aconseguim allò que no ofereix el Primer Món: fraternitat, i amb aquesta, el sentit de la vida” (“Els pobles crucifixats”, de Jon Sobrino).

Entre allò horrible —dretes espanyoles— i allò impossible —utopies inconcretes i desgavellades— sempre triomfarà l'horrible. La política són fets consumats. No són pas somnis, no és ètica, no són cap xauxa ni utopies ni móns ideals que volem i exigim, ni allò que “deuria” o “podria” ser. La política és traça, interessos i força, no pas somnis insolvents.

Alguns esquerrans s'escaroten fins i tot violentament quan critiquen coses que, al meu entendre, no tenen en realitat base i són simples supersticions modernes o progres, al nivell que la gent humil pot creure en curanders, etc.

LA RELIGIÓ.

El consumisme acaba generant indiferència religiosa —perquè és un succedani de la tradició religiosa— i més que no l'antireligionisme militant. I també fa abaixar la demografia, perquè la gent prefereix poder consumir a tenir més fills. Les jerarquies eclesials solen donar suport a partits de centre-dreta basats en el liberalisme més consumista. Talment aquestes mateixes jerarquies aliades al poder políticoeconòmic en realitat acaben

generant l'ateisme que blasmen (a més de l'integrisme, aquest per via directa). La crisi demogràfica-religiosa és coberta amb immigració, i doncs, amb la uniformació cultural i de mercats de la globalització.

“Hi ha gent que detesta qualsevol idea d'un ésser excepcional. Exigeixen als altres d'estar a llur nivell o bé per sota” (D.H. Lawrence, 1885-1930, novel·lista, i poeta anglès).

“Si vols avançar un metre, has d'apuntar a l'infinit”, (Joan Brossa).

Les religions sempre han mogut milions de persones durant milers d'anys, les filosofies i ètiques són flors d'estufa, uns pensaments anèmics que duren algunes dècades enclaustrats en èlites privilegiades que sovint no saben de la vida ni la meitat de la gent que creu en Déu. Sovint trobes ateus que es pensen que automàticament són cultes i civilitzats pel simple fet de ser ateus.

És clar que l'erren molt: és culte qui coneix un tema i és civilitzat qui sap que el genocidi i la barbàrie no tenen color, sinó que poden venir de qualsevol lloc ideològic.

La religió és una part consubstancial de tot l'humà. Ignorar-la no és pas cultura (“la Cultura és la Ignorància”, del Ministeri de Cultura orwelià a “1984”) com pensen la progressia, és part de la ignorància i de la manca de perspectiva. És una arbitrarietat i simple prejudici convertit en senyal d'identitat progre contra l'avorrida “moralitat judeocristiana”.

“Històricament la creença en el cel i la creença en la utopia són com a tubs comunicants que es compensen en un bé: quan l'un baixa l'altre puja. Quan les religions clàssiques van decaure, l'agitació comunista va pujar a Atenes (430 a. C.), i la revolució va començar a Roma (133 a. C.); quan aquests moviments van fallar, les creences en la resurrecció van triomfar, tot culminant en la Cristianitat.

Quan, en el nostre segle XVIII, la creença cristiana es va afeblir, el comunisme va reapareixer. En aquesta perspectiva el futur de la religió és segur” (Will Durant).

Hi ha una premissa fonamental que impedeix els progres creure: i és que la fe real és vital i ells no són vitals sinó “talking heads”. En general es pensen que tenir fe s'aprèn estudiant, quan l'Evangeli és bàsicament un blasme als doctors de la llei. “Aquells qui s'apropien amb esforç i astúcia del coneixement, l'orgull també astutament se n'empara i com més s'hi donen, més es veuen envoltats de tenebres. Aquells, en canvi, en els moviments dels quals entra i roman el coneixement, s'abaixen devers l'abisme de la humilitat i reben en si

mateixos, de manera lluminosa, la persuasió que duu alegria” (Centúries, 1:25 d’Isaac de Nínive o el Siríac, s. VII, impresa en traducció llatina el 1497 a Barcelona, als tallers de Jaume de Gumiel com a Liber abbatis Ysach de ordinatione anime).

Els, sempre resaberuts, van “amb pas de vell astut i greu” (Miquel Martí i Pol).

El Déu de la història bíblica és personal i empíric (no pas metafísic, no pas del “Déu al cel i la merda a la terra”), qui respon les pregàries i dóna força i tremp. No pas als resaberuts, car no volen rebaixar-s’hi: El gest d’humiliar-se no els pareix estètic en llur cercle d’amistats, massa dramàtic per a gent tan suposadament cerebral –cerebral per dir-ne alguna cosa, per eliminació: per manca de cor. Un déu inconectable, absconditus, fos realment insolidari. Segons la pròpia lògica, per ço s’encarnà i morí al cabiró per una conxorxa entre l’Imperi i la cultura beata col·laboracionista. Per fer-se entendre. Ara bé, els orgullosos no voldran mai entendre aquest Déu humil: els deixa massa en evidència.

I qui no té humilitat per a pensar en (cercar) el que és de suposar que, d’existir, és el més important, és a dir, Déu, en general no en té tampoc per cercar i acceptar la dura i bella realitat i, doncs, tendeix a la ideologització artificiosa, a la ineficàcia, a l’autoindulgència. D’ací prové la decadència: la supèrbia no permet veure la sinuosa i rica realitat, car no se’n pren la molèstia; ni recapitula res per no rebaixar-se. “On regna l’orgull no hi ha més déu que un mateix” (José María Pemán).

El problema és que aquesta gent, “Per no creure en els miracles de Moisès, creuen en els de Vespasià” (Blasi Pascal). “L’home no pot viure sense agenollar-se. Si rebutja Déu, s’agenolla davant un ídol.

No hi ha ateus sinó idòlatres” (Fiodor Dostoievski). El pensament fort està ple d’interessants paradoxes, el feble -no creença- ple de llocs comuns desllavassats i ensopits, adornats de frivoltats que sols els superficials poden prendre per intel·ligents. Naturalment és la meua manera de viure-ho i de veure-ho, però és que jo he estat ateu i agnòstic i, en certa manera, puc entendre prou bé també “des de dins”.

La República Espanyola fou anticlerical, però els qui creaven esglésies i afusellaven capellans eren majoritàriament de la CNT-

FAI, encara que també n’hi devien haver de republicans anticlericals rabiüts i delinqüents comuns alliberats enmig la confusió de l’esclat de la sublevació. Curiosament en l’etapa stalinista (Negrín) foren restaurades parcialment les llibertats religioses i de culte, de cara a l’exterior, ja que la persecució religiosa del 36-37 (amb unes 20.000 víctimes a la zona republicana) permeté una gran campanya del Vaticà a França, Anglaterra, Itàlia i Alemanya contra la República que fou determinant a l’hora de negar-se a auxiliar-la les democràcies i a l’hora de donar suport a Franco per part dels feixistes. I és que la ruqueria antireligiosa sempre té un cost enorme i enormement sanguinari en tots els aspectes, malgrat que els nostres irresponsables antireligiosos se’n fumin i es pensin que això no és res. Són aquesta mena de gent la que preparen les catàstrofes històriques que patim i que podem patir en un futur.

La progressia és mediocrement hedonista, és a dir, no té perspectiva. Per això menysprea la fe: simplement no la concep perquè la fe implica una certa negació de si mateix (de l’egoisme, del “parer” immediat, de la comoditat, etc.). Així que la caricaturitza. Al meu parer això és negatiu, però també crec que fa de contrapès als integristes (no sols musulmà, també cristià, etc.).

En realitat la democràcia es manté per un cert equilibri de maldats integristes enfrontades que no volen encetar una guerra civil oberta. Hi ha massa hedonisme covard com per a ficar-s’hi. “Allò que diem axiomes racionals per a les nostres creences a sovint són intents extremadament irracionals de justificar els nostres instints” (“Evidències de la situació de l’home en la natura”, de Thomas Henry Huxley, 1825-1895, biòleg anglès).

La gent no creient tendeix a no entendre el perdó: tendeix a ser inflexible (amb l’altre, és clar, alhora que autoindulgent i sense sentit autocrític), la qual cosa vol dir que també és hipòcrita, perquè tothom fem un caramull de coses mal fetes. El perdó restaura i reconcilia, fa la unió i crea la força. Sens dubte això és un dels trets que fa tan fort el cristianisme. Psicològicament el perdó –quan ve acompanyat de canvi i no és simple beateria- és ideal i imprescindible per a una societat sana i renovada. Els grups humans

que no entenen el perdó viuen en continu caos, divisions i discòrdia (com podem veure en moviments extremistes).

San Gil té por que Rahoy no la sacrificui com Aznar va sacrificar l’amo en Biel i en Vidal Quadras

Aquí, grata-hi, Tonina! Això és el que de bondeveres li lleva a la son a **San Gil**. El destí de les colònies, que per això són colònies, és el de ser tractades com un kleenex pels imperialistes de la metròpoli: usar i tirar. I així fins a la independència! Tot el que temps que **Gabriel Cañellas** o **Vidal Quadras** van ésser útils al foraster dels mostatxets, **Aznar**, per arribar a la Moncloa, tot eren floretes i copets per l’esquena. El primer dia, emperò, que van suposar una dificultat en el camí d’**Aznar** per arribar a la Moncloa, els va escabetxar i llançats al poal de fems sense cap tipus d’escrúpol.

Aquesta és la raó profunda de l’aixecada de cul de **San Gil**. A Madrid, la cúpula del PP ha vist i comprovat que no arribaran a la Moncloa si no és retornant a l’estratègia d’abans de la majoria absoluta d’**Aznar** de l’any 2000 i això passa per intentar establir ponts i complicitats amb el PNB i CiU, per exemple. I és clar, **San Gil** ja sap perfectament que té l’espasa de Damocles damunt i quin pa donen els “seus” de Madrid. La basca renegada **San Gil** ara diu que no es fia de **Rahoy** i fa bé dir-ho perquè és la pura veritat. Però bé, de què s’estranya ara **San Gil**? A què vénen ara les seves queixes i potadetes? El primer dia que es va afiliar al PP ja havia de saber **San Gil** que el seu final ja estava escrit i que el destí d’un negret de les colònies que vol ésser espanyol és el d’immolar-se per el “bien de España” i, sobretot, perquè els seus superiors i amos forasters puguin lluir-se damunt el seu sacrifici.

I que consti que això no només és propi del PP sinó també dels PSOE i d’**Izquierda Unida**. A tots ells l’únic que els importa és arribar a la Moncloa al preu que sigui, encara que sigui a canvi de tallar el coll als seus criats de les colònies. ZP, sense anar molt lluny, per tal de conser-

var la Moncloa va sacrificar **Pasqual Maragall** i els socialistes de Navarra. Igualment, per tal de tenir content el fatxa de Logroño, **Pedrito piscinas**, li va salvar la “piscina il·legal” encara que això li suposàs deixar com uns no ningú, el PSIB, n’**Antich**, n’**Armengol**, en **Socies** o les Jovenuts del PSIB que li demanaven que fes tomar la piscina il·legal.

Els imperialistes, com els Borbons, no coneixen ni la pietat ni el compromís quan estan en joc els seus interessos.

Reproduït de www.libertaddigital.com.

SEGÚN FUENTES DEL PP VASCO A COPE

Lasalle, sobre San Gil: “¿Quién es esta tía, no se ha enterado que el PP ha cambiado?”

Indignación en el PP del País Vasco ante la actitud de acoso y derribo demostrada por la dirección del partido contra María San Gil. Según fuentes consultadas por COPE, el jefe de gabinete de Rajoy, José María Lasalle, dispensó a la política vasca un trato “casi vejatorio”. Además, revelan estas fuentes, llegó a decir “¿Quién es esta tía, es que no se ha enterado que el PP ha cambiado?” San Gil y Rajoy se vieron las caras ayer en Vitoria, pero la reunión finalizó sin ningún acercamiento. Por su parte, Soria ha tachado de “pequeñeces” las enormes presiones sufridas por San Gil.

lobbyperlaindependencia.org

Eroscatalà

[Sexe a Internet](#) (15/05/2008)

Amb biquinis així, qui vol platges nudistes?

Doncs això, que la gent dels microbiquinis Malibustrings segueixen donant-nos unes alegries que tallen la respiració. La pregunta és clara i la resposta també: platges nudistes, no gràcies.

[Sexe a Internet](#) Otis Toole (15/05/2008)

Mamelles de les d'abans

Recordeu aquelles mamelles de mugrons marcadíssims, o negres com el carbó, o més voluminosos que els propis pits. O aquelles donasses amb uns pits carregats com una locomotora a punt de petar. Doncs si encara somieu amb els salvatges pitarrassos que es gastaven als anys 40, 50, 60 o 70, no dubteu de clicar [les proteïnes de la llet et curen quan vas restret](#). Garagaragara.

[Música](#) Chinaski (14/05/2008)

“La nena de les neus (la flor del pecat)” de Roger Mas

En un lloc a prop del cel
Viu la Noia de les Neus.
Dins els seus dos pits de gel

Riu la força d'aquells seus.
La tempesta de la vida,
La calma tensa de la mort.
Ella viu i deixa viure,
Ella és neu a prop del cel.
La mirada del seu fred
Vol trencar la teva set,
Vol vestir-te tot de neu,
Vol que dormis dins dins seu.
Aventura't! Gosa!
Has de ser el seu amant.
Ella tria i remena
I ha triat la teva pell.
Pots ficar-te al llit amb ella.
Pots ficar-t'hi, perquè t'ha tocat ser Déu.
Sí, t'ha tocat, ara ets diví,
Pots beure l'Aigua Pura del Jardí.
Però has trencat el seu alè,
Has obert la seva pell,
Però és que has cremat el seu amor,
Has embrutat el seu destí.
I ara plora i es desglança
La bella Dama de les Neus,
Ja no és verge ja no és pura
Ara és púrria a dalt del cel.
Torna a casa amb la teva dona,
Tingues tres fills i no els expliquis mai
Que tu també has matat,
Que has saquejat i que has violat
Que s'ha acabat per tu l'Aigua del Jardí.

[Enquestes](#) Humbert Humbert (14/05/2008)

Quina actriu clàssica us encenia la pituitària?

Entre un ventall de setze actrius clàssiques de cinema, us proposem que ens digueu quina d'elles us resultava més excitant, en la darrera enquesta d'aquesta porca casa. Al costat de dones explosives com Rachel Welch o Sofia Loren, hi teniu també la falsa ingenuïtat d'una Doris Day o una Marilyn Monroe, o el saber estar d'una Ingrid Bergman o una Grace Kelly. O també bellesa especials com Marlene Dietrich o Isabella Rossellini. Esperem les vostres respostes amb l'eina a la mà.

[Enquestes](#) Gwen Stacy (13/05/2008)

La majoria dels catalans prefereix internet per tocar-se mirant webs

Gairebé el 40% dels votants a l'enquesta d'Eroscatalà on us demanàvem perquè preferíeu internet, han optat per l'opció de tocar-se mirant webs eròtics i pornogràfics. Aquesta opció ha quedat molt per sobre del 16% que diuen excitar-se dialo-

gant a través del xat, o el 15% que es baixen pel·lícules pornogràfiques de la xarxa. Un 12% diuen preferir masturbar-se gràcies a la webcam, un 8% quedar amb la gent per fer sexe

en viu i un 7% diuen que mai es toquen tenint un ratolí a la mà.

[Humor](#) Dolores Haze (12/05/2008)

Noves tècniques de la Seguretat Social

[Pollastre de la setmana](#) Dolores Haze
(13/05/2008)

Bernabé

En Bernabé va d'excursió
I es posa molt calentó
Quan veu unes senyores
Que juguen a les penyores
Les dones també s'exciten
I el magregen i l'irriten
Ja ens agradaria poder-lo tocar
A la platja o dins del bar.

[Música](#) Remöhead (24/05/2008)

Tereza Kerndlova, la nostra favorita a Eurovisió

La veritat és que ens la sua bastant el resultat del concurs d'Eurovisió, perquè realment de música poca. Però com que els nostres referents van més aviat per un altre cantó, i com podreu constatar per la fotografia la txeca Tereza Kerndlova els compleix de sobres, li volem donar tot el nostre suport per aquesta ocasió. I que *gossegin* els de sempre.

[Ocellota de la setmana](#) Henry Lee Lucas
(12/05/2008)

Adrianna

Quan l'Adrianna es posa la malla
De seguida veiem que alguna cosa falla
La membrana se'ns excita
Com si tinguéssim una cita

Tant de bo que fos amb ella
És una noia d'allò més bella
Només fa falta donar-li una mirada
I que l'eina es posi ben excitada)

[Cites](#) Jim Beam (11/05/2008)

Teri Harrison i els genitals masculins

“ A l g u n s homes estan massa preocupats pels seus genitals. Crec que estan molt pendents de la manera en què entren i surten del meu cos, i és fantàstic, perquè a m i t a m b é m'encén. Mai em molesto per això. Crec que als homes els agrada mirar perquè els fa pensar: ¡Déu meu! És meravellós” És el paradís per a ells”
Teri Harrison, playmate.

Acudits

Un home entra en un convent i diu:
- **Us vull violar a totes!!**
Les monges, espaordides, comencen a gemegar:
- **A la Mare Superiora no! Si's plau!!**
En sentir-se al·ludida, la Mare Superiora exclama:
- **Oi que ha dit a totes? Doncs serà a totes!!**

L'Últim Sopar. Jesucrist està molt capficat, i per aquest motiu els apòstols li demanen que què li passa. Ell respon:
- **Aquesta nit un de vosaltres em trairà.**
Sant Pere, l'apòstol preferit de Jesús, li pregunta tot alarmat:
- **Seré jo, Mestre?**
- **No, Pere, tu mai no em podries fer una cosa així.**
Sant Joan, un altre dels preferits, li pregunta a continuació:
- **I jo, Mestre, que seré jo qui et trairà?**
- **No, Joan, tu tampoc.**
Al seu torn, Judes, li torna a preguntar:
- **Seré jo, Mestre?**
Jesucrist respon amb to burleta:
- **Seré jo? Seré jo?**

- **Quina és la monja més forta?**
- **Sor Zenegger.**

- **Quin és el patró dels sabaters?**
- **Sant-dàlia.**

Un convent a Itàlia. De sobte les monges novícies surten a l'hort perquè han sentit un terrabastall molt fort. D'un arbre es troben un aviador que ha que-

dat penjat de tal manera quan s'ha tirat en paraigudes que se li han estripat els pantalons i ensenya totes les seves parts.
La Mare Superiora des d'una finestra pregunta sobre l'avió:
- **Vola? Vola?**
- **Sí, due bola e una pirindola** - responen les novícies.

Dos repartidors van pel desert amb camell i porten una càrrega de iogurts per a un convent de monges situat en un oasi. Al cap d'una estona, un d'ells diu a l'altre:
- **Escolta, tinc moltíssima calor, em sembla que em prendré un iogurt.**
- **Molt bé.**
Al cap d'una estona, és l'altre repartidor qui es pren un iogurt. Passa una hora, i tots dos decideixen prendre's dos iogurts. Al cap d'una estona, se'n prenen dos o tres més, fins que al final se'ls acaben tots.
- **I ara, què els portem a les monges?**
- **No sé!**
- **Ja està, ens farem palles i anirem omplint els gots!**
- **Molt bé.**
Així van omplint els gots, fins que només en queda un:
- **Escolta, estit exprimidíssim. No em surt res més.**
- **A mi tampoc. Què podem fer?**
- **Ja ho tinc! Li fem una palla al camell, i llestos.**
Un cop ple el got. Segueixen la ruta i finalment arriben al seu destí.
Aquella mateixa nit, les monges es prenen els "iogurts":
- **Hum, aquests iogurts són més bons que mai!**
- **I tant, hummm!**

Poesia

Història de sa plaça d'Algaida (II)

Algaida és el poble del president Antich

CLIMENT GARAU I SALVÀ

I can Mulet llavor ve
Que n'és casa distingida,
De riquesa preferida
Que ve de temps endarrer.
Gran façana en es carrer
I corral que t'hi emballes
Te moltes de quarterades
Moltes feines per a fer.

Don Salvador Mulet era,
Un home molts distingit,
De terreny era ben ric,
També tenia quimera,
No tenia cap carrera,
Era molt intel·ligent,
Era homo competent,
Un impulsor de primera.

Sa cultura recolza
S'art i festes d'aquell temps
Amb tots els coneixements,
Banda de música fundà,
Don Gabriel, son germà,
Fou un bon bombardiner,
I don Toni claretiner,
Tots molt varen destacar.

També tengué un germà,
Amb molt grossa vocació,
A dins sa religió,
Da capellà va actuar.
Així havia d'acabar,
Satisfent son esperit,
Això sempre ha succeït
Obrant diferent pensar.

De sa família Mulet,
Han sortit homes aguts,
De lletres són molt sabuts,
En història i en Dret,
Duen un camí molt dret,
Don Pere i don Joan
Tenen càrrec important,
En res se troben estrets.

Don Pere Mulet va ser,
És senyor més ric d'Algaida
A demés tengué avantatge,
Des seu terreny desfer-se.
Ja que ell va trobar-se
Que era tant es que tenia,
I s'algaí que patia
Per no poder valer-se.
En es poble algaí,

Va vendre part des terreny,
S'algaí amb molt d'empeny,
El convertí en jardí;
Allà hi feia produir
Bon blat, ametlles i melons
Cavava tots els recons,
També produïa vi.

En Bernat Nadal va anar
A l'Amèrica a fer carrera,
De barber era llumenera,
Cabells molt be va tallar.
Un parell d'anys hi va estar,
Enyorant la seva terra,
S'enyorança fou sa guerra,
Per aquí poder tornar.

Llavors se va enamorar,
De molt bella joveneta,
Li deien de sa Torreta,
Amb ella se va casar.
Un local varen llogar,
Hi varen muntar un cafè,
Venent suc, tabac i te,
Molta de gent va anar allà.

Ben amunt varen pujar,
Perquè molts de clientes tenia,
L'amo amb sa barberia,
pel client poder arreglar;
aquest ambient molt durà,
sa gent estava contenta:
en s'hivern casa calenta,
bon foc sempre va trobar.

Però l'home va morir,
Cosa que no s'esperava,
Ell que molt be els tractava,
Tant al vell com al fadrí
Sa casa molt va patir,
Perquè deixà molt de dol,
Aquest fet no te consol,
Sa seva dona ho pot dir.

Madò Francisca quedà
Molt i molt desconsolada,
En Bernat tant l'estimava,
L'hagué de dur a enterrar,
A dins ella va quedar,
Per sempre un gran sentiment,
De sa cara en tot moment,
Sa gran tristor demostrà.

(continuarà)

Mercenaris sud-americans

L'herència del colonialisme espanyol a Colòmbia: la degradació de les dones

Els imperialistes espanyols es distingeixen per tres aberracions: 1) Considerar les dones com un ésser inferior i com una propietat a qui es pot assassinar impunement: "**La maté porque era mía**". 2) Fer de la tortura als animals un espectacle públic i un "art": els toros. I 3) Perseguir i exterminar la llengua i la cultura de tots els pobles, nacions i tribus a les qual ha conquistat. Dit això, no és gens estrany que alguns colomians que han vingut a Balears a actuar de mercenaris a sou de l'imperialisme espanyol i de punta de llança contra els eivissencs, mallorquins, menorquins i formenterers facin

barrabassades com les que a continuació podeu llegir:

Reproduït de www.elmundo.es EN IBIZA Intervienen objetos en un locutorio con la inscripción: 'Pegarle a la mujer es educarla'

Aquesta és la integració que emprenya als colonitzadors espanyols

L'amo de Mundicarpa

Els organitzadors de la Diada per la Llengua i l'Autogovern s'endugueren dissabte passat una bona sorpresa. Comprovaren, amb curiositat, que els operaris de l'empresa que els muntava els envelats de l'esdeveniment eren tots subsaharians. Quan es dirigiren a un d'ells comprovaren que

parlava un perfectíssim català. Li demanaren qui era el propietari de l'empresa per felicitar-lo i el subsaharià contestà: "Jo en som l'amo. A la seva disposició". Si volien integració, se la trobaren danvant els ulls.

Reproduït de www.diaridebalears.cat

PEDRERA
NICOLAU
SA SÍNIA NOVA SL.

MARÉS ROIG
COLUMNES
PICADÍS
DECORACIÓ
EN PEDRA

☎ 654 304 328 (Miquel)
☎ 654 505 615 (Sebastià)

MARÉS ROIG
C/. Jordi Sureda, 40 • Tel. i Fax 971 55 19 28 • MANACOR

Salut

Càncer de pulmó

Què és el càncer de pulmó?

A principis del segle XX, el càncer de pulmó era considerat una malaltia rara, de baixa incidència. L'any 1998, a Catalunya van morir 2.415 persones de càncer de pulmó, cosa que representa un 27,04% del total de morts atribuïbles.

El càncer de pulmó és un creixement incontrolat de les cèl·lules del pulmó. Si es produeix una segona mutació, les cèl·lules cancerígenes aprenen a reparar el dany causat per la teràpia i esdevenen resistents. Els tumors poden bloquejar les vies de pas de l'aire, fent que el pulmó deixi de funcionar tal i com seria d'esperar.

Quins tipus de càncer de pulmó hi ha?

Cada tipus de càncer té característiques pròpies, que fan que el seu diagnòstic i tractament sigui diferent. Bàsicament es distingeixen dos tipus de càncer de pulmó:

CÀNCER de CÈL·LULES PETITES

S'origina en les cèl·lules endocrines del pulmó. Si no es tracta, és el tipus de càncer de pulmó més agressiu, amb una supervivència mitja des del diagnòstic de dos a quatre mesos. Té una major tendència a disseminar-se. És molt més sensible a la quimioteràpia i a la radiació que no pas la resta de tipus. Representa un 20% del total de càncer de pulmó.

CÀNCER de CÈL·LULES NO PETITES

No s'originen en la part endocrina del pulmó. Generalment s'associa al fet d'haver fumant anteriorment, haver conviscut amb un fumador o haver estat exposat al radó. Generalment es tracta amb cirurgia o radioteràpia. Inclou els adenocarcinomes (es donen en la porció secretora del pulmó) i els carcinomes bronco-alveolars (es donen en petits sacs aeris o en els alveols). Representa un 80% del total de càncer de pulmó.

Quins factors poden afavorir l'aparició d'un càncer de pulmó?

TABAC

Un 85% dels afectats de càncer de pulmó són o han estat fumadors. Així

doncs, podem dir que el tabac és el principal causant de càncer de pulmó, incrementant el risc per 22 en homes i per 12 en dones. Quan un fumador deixa de fumar redueix la probabilitat de patir càncer de pulmó, però durant més de deu anys, el seu risc seguirà sent major al de la mitjana de la població. Els efectes són més greus quan: -S'augmenta el número de cigarrets per dia

L'individu s'inicia més jove en l'hàbit de fumar. -Es manté l'hàbit durant més temps

El tabac destrueix les cèl·lules ciliades de les vies respiratòries, que ajuden a moure les partícules inhalades. També inflama les vies aèries petites (causant bronquitis) i provoca un excés d'aire en els alveols o en l'interstici pulmonar (emfisema).

Fumar amb pipa o fumar purs és menys nociu que no pas fumar cigarrets, ja que els cigarrets contenen aproximadament uns 60 additius cancerígens. Es creu que molts antioxidants i vitamines (ex: vitamina A, seleni, ...) poden actuar revertint els danys causats per efecte del tabac.

BASE GENÈTICA

Només un 10-15% dels fumadors crònics (1 paquet per dia durant 20 anys, 2 paquets per dia durant 10 anys, 4 paquets per dia durant 5 anys,...) desenvoluparà càncer; cosa que fa pensar en una possible base genètica. Amés a més, individus no fumadors també poden desenvolupar càncer de pulmó. En aquests casos parlarem de càncer de pulmó espontani. Els gens implicats en el càncer de pulmó, descoberts fins ara, tenen la següent localització:

RADÓ

És la segona causa de càncer de pulmó. És un gas radioactiu, invisible i inodor, que prové de la degradació natural del radi, producte natural de la descomposició de l'urani. Els nivells d'exposició màxims acceptats són de 4 picocuries per litre d'aire (en una mitjana anual). A més a més dels efectes directes, el radó pot interaccionar amb el tabac, potenciant els seus efectes.

AMIAN

L'exposició a amiant sol ser en l'ambient laboral, on moltes ocupacions impliquen una exposició constant i perllongada en el temps a diversos cancerígens.

Quins símptomes presenta el càncer de pulmó? El càncer de pulmó és un dels més difícils de diagnosticar en etapes primerenques, ja que per desgràcia, quan es presenten els primers símptomes

d'alarma, el càncer es troba en un estat avançat. Els símptomes del càncer de pulmó són: **TOS** - El tumor ocupa els pulmons i hi causa una irritació que provoca tos en el malalt. Com que la majoria d'afectats són fumadors, aquesta tos s'acostuma a confondre amb una bronquitis crònica. **HEMOPTISI** - Expulsió de sang per les vies respiratòries. El tumor erosiona els vasos sanguinis, permetent que la sang pugui sortir i entrar a les vies respiratòries, d'on serà expulsada per esputs o a glopades. **PNEUMONIA CRÒNICA** - El tumor bloqueja una via aèria, afavorint el desenvolupament de la infecció en aquella zona. Els símptomes de la pneumonia solen ser: febre, esputs purulents i tos. **DOLOR de PIT** - És degut a la invasió que el tumor fa dels teixits circumdants al pulmó, i per tant només es dona en casos avançats. S'incrementa amb la respiració. **DOLOR al BRAC** - Es dona quan el tumor es localitza en l'àpex del pulmó, afectant els nervis del braç que passen per una zona pròxima. Són els anomenats TUMORS de PAN-COAST. Aquest dolor sol anar acompanyat de certa debilitat.

AFONIA

INFLAMACIÓ del COLL o la CARA

Apareix en casos molt avançats, d'emergència, quan el tumor pressiona la vena cava superior, fent una espècie de torniquet que envia tota la sang de les extremitats superiors cap al cap. **RESPIRACIÓ CURTA** - En condicions normals, els fluids produïts pel pulmó són drenats als nòduls limfàtics del centre de la caixa toràcica. Si aquests nòduls són bloquejats per un tumor, els fluids es poden escampar pel voltant del cor (efusió pericàrdica) o per l'espai entre els pulmone i la paret del pit (efusió pleural). Això comportarà que el pacient tingui un ritme de respiracions curtes. **PÈRDUA de PES** - Deguda a una pèrdua de gana. Es produeix quan el càncer està molt avançat.

Com es pot tractar un càncer de pulmó?

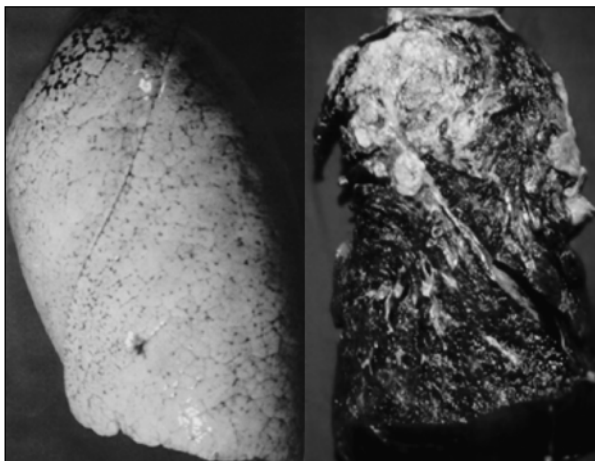
El tractament d'un càncer de pulmó depèn de molts factors: tipus de càncer, tamany i extensió del tumor, localització, salut general del pacient, ... A més a més, moltes vegades no s'utilitza un sol tractament; sinó que es fa una combinació d'aquests.

Els tractaments més freqüents són: **CIRURGIA** - S'extreu el tumor. Si només cal treure una petita part del pulmó, parlarem d'una RESECCIÓ. Si cal eliminar un lòbul sencer del pulmó, serà una LOBULECTOMIA; i si cal extreure un pulmó complet, parlarem de PNEUMECTOMIA. Alguns tumors no es poden operar i per tant caldrà aplicar altres tractaments. **QUIMIOTERÀPIA** - És el tractament més habitual per a totes

Pulmó amb emfisema

les etapes del càncer de pulmó. S'usen drogues anticancerígenes per a matar les cèl·lules tumorals. La majoria s'administren a través d'una injecció en vena o múscul, encara que algunes venen en pastilles. Permet eliminar les cèl·lules cancerígenes que s'hagin disseminat pel cos. **RADIOTERÀPIA** - És l'ús de raigs X o d'altres raigs d'alta energia per eliminar les cèl·lules canceroses i reduir el tamany dels tumors. La radiació pot provenir d'una màquina de fora el cos (radioteràpia externa) o de materials que produeixen radiació (radioisòtops) a través de tubs de plàstic primis aplicats en la zona on hi ha el tumor (radioteràpia interna). Sol usar-se combinada amb la quimioteràpia, com a alternativa, en una primera fase, a la cirurgia. **TERÀPIA FOTODINÀMICA** - És un tipus de teràpia amb làser. S'injecta una substància química al torrent sanguini i es deixa que s'absorbeixi per totes les cèl·lules del cos. Les cèl·lules normals, expulsaran ràpidament la substància; però les cancerígenes no podran fer-ho i per tant la retindran més temps. La substància química s'activarà per mitjà d'un làser, matant a les cèl·lules que encara la continguin. Aquesta teràpia, permet reduir els símptomes del càncer de pulmó; però només s'usa per a tractar tumors molt petits. **TERÀPIA BIOLÒGICA** - També anomenada teràpia modificadora de la resposta biològica o immunoteràpia. Intenta que el propi cos lluiti contra el càncer, utilitzant materials naturals o de síntesi per impulsar, dirigir o restaurar les defenses naturals contra la malaltia. El més usat en melanoma és el de l'interferó.

P E T I T S A N U N C I S

BORSA
IMMOBILIÀRIA

GRAN VIOBRA. Construccions en general. Venda i Lloguer d'Immobles. Plaça Mare de Déu, 7 Colònia www.granviobra.es Tel. 971 656 330

IMMOBILIÀRIA TOÑI RUIZ. Isaac Peral, 46 Cala Rajada. Tel. 971 56654. A Manacor, Plaça de la Constitució, 1 Tel. 971 551 877. www.tonirui.com

TRASPÀS per no poder atendre, botiga de roba de la llar i de moda al carrer d'Isaac Peral, 44 de Cala Rajada. 10.000 . Tel. 699 628 088

LLOGARIA soterrani per viure a s'Arenal. Tel. 617 005 901

TRASPÀS LOCAL COMERCIAL, 230 M2. Negoci de souvenir en ple rendiment a la Plaça des Castellot de Santa Ponça. Tel. 971 691 742

NETEGES NORD. Cases (particulars i arrendaments...) Comunitats de veïns. Oficines i comerços. Finals d'obres. Manteniments. Mòbil 625 434 088 electrocorreu netegenord@hotmail.com Pollença

TERRA VIVA IMMOBILIÀRIA. Lloguer de cases a fora vila amb piscina a Mallorca i a Menorca. Si vols llogar per setmanes visita'ns al www.terraviva-mallorca.com carrer Major, 36 Alcúdia Tel. 971 546 426

VENCPISAS S'ARENAL. 180 m2. 5 habitacions, cuina menjador amb xemeneia, rebost, bany, dutxa, 30 m2. de terrassa. 240.000 . Tel. 971 662 498

TRASPÀS SABATERIA. Per 30.000 , al carrer d'Aragó de Ciutat. Lloguer 250 . Tel. 971 243 553 /615 016 870

IMMOBILIÀRIA ARBONA Construccions i promocions immobiliàries. Carrer de la Lluna, 92 Sóller Tel. 629 478 226 inmobiaronbona.com.

BORSA DEL
MOTOR

Josep Vallespir i Gost, S.L. Exposició i venda, servei de mecànica. Venda de cotxes usats. Avinguda del Cid, 44. Carroceria i Pintura, carrer Sant Joan de la Creu, 65- Tel. 971 427 586. Mòbil 610 427 614 - SA RENALT SON FERRIOL

COMUNICATS

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252.

PRODUCTES
ECOLÒGICS

CAN BATLIU. Productes ecològics per a l'agricultura i la jardineria. Productes fitosanitaris. Via Portugal, 25 Manacor. Tel. 971 550 519

CAN COLETO. Vins ecològics. Visites concertades. Convent, 10, Petra. Tel. 971 561 544

ECOFORN. Pa i pastisseria ecològica d'espelta elaborada de manera artesanal sense additius ni conservants. Mediterràni, 2 Porto Cristo. Tel. 615 910 992

FOX FIBRA. Cotó orgànic "ecològic", sense tintes ni lleixivet, ni cap altre producte químic o sintètic. Suau, confortable, antial·lèrgic. Venda a l'engròs i a la menuda al carrer Blanquerna, 6 de Ciutat. Tel. 971 200 720

CARNISSERIA ECOLÒGICA Ca na Cris. Sa Perxa. Productes artesanals. Avinguda Carles V, 22- Davant el Poliesportiu. Lluçmajor. Tel. 971 120 089

LA CASA NATURAL. Construcció, reformes, ecobioconstrucció, bioclimàtica, aplicació de pintures i vernissos naturals, aïllaments, suro

natural per a trespols. Jardineria i agricultura biològiques. Estudi geològics. www.lacasa natural.net Tel. 971 140 453

RESTAURACIÓ

CAFETERIA BON VI. Plat del dia, 8 euros beguda inclosa. Plats combinats, tapes, entrepans. Santa Maria del Camí, 3 Port de Sóller. Reservau al 971 632 057

RESTAURANT CAN MIQUEL. Avinguda de les Dàlies, 31 (davant l'Església) Palmanyola. Reservau al 971 617 727

RESTAURANT CAN JERONI. Menú a 7 . Els caps de setmana al vespre a la carta. Carrer de Mossèn Alcover, 11. Son Carrió

DER METZGER. "Leberkäs" Paté de carn de Baviera), salsitxa amb salsa curry, salxitxa alemana torrada al pa, salsitxa a la "Viena" amb ensalada de patates. Carrer Mussol, 12 Son Ferrer. Tel. 607 180 849

RESTAURANT SES JARDINES. Cuina mallorquina. Plat del dia 8 . Festius a la carta. Carretera de Manacor km. 29320. Montuiri. Reservau al 971 644 101

CELLER LA PARRA. Cuina típica mallorquina. Paella vegetal, porcella, paella mixta, tumbet... Joan XIII, 84 vora la benzinera. Port de Pollença. Reservau al 971 865 041

MENJARS PREPARATS CA NATERE. Menjars a la mallorquina per endur-se'n. Cada 5 pollastres, un de regal. Avinguda Amèrica, 4, S'Arenal, al costat de la benzinera. Tel. 971 266 745

ES RECÓ DEN BLAI. Menú a 8'25, cafè inclòs. Joan Carles I, 62 de Muro. Reservau al 971 861 050

RESTAURANT MODESTO. Carn a la brasa. Postres casolans. Carrer Torrent de can Botana. Cala Sant Vicenç. Reservau al 626 085 554 971 531 463

RESTAURANT CAS BEATO. Menús a 12 , festius a 20. Servei a la carta. Carrer Tanqueta, 1 Randa. Reservau al 971 120 300

RESTAURACIÓ DE MOBLES. Xavier Barceló. Carrer d'en Cerdà, 105 Mòbil 687 559 600 Porreres

RESTAURANT CAS TEULER. Carretera d'Inca a Selva km. 3. Reservau taula al 971 515 777

BAR BARA. Berenars, menú a 6 , carta. Ctra. Manacor, km 4'8 Reservau al 971 427 780 Son Ferriol

RESTAURANT CAN TITO. Peix i marisc fresc. Cuina mallorquina. Passeig del Born des Molinar, 2 Reservau al 971 271 016 cantito2001@terra.es

CAFETERIA CLUB NAUTIC CALA GAMBA. Menú Del dia a 8 . Tapes variades, paelles i fideuades. Menjars per encàrrec. Pas-

seig Cala Gamba s/n. Tel. 971 262 372

RESTAURANT ESCRUCE. Cuina mallorquina a la carta: porcella, rap a la marinera, cargols, me i picada. Gran varietat de plats per endur-se'n. Carretera Ciutat a Manacor km. 41 Vilafranca. Reservau al 971 560 073

CELLER RESTAURANT SA TRAVESSA. Cuina mallorquina. L'amo és el cuiner. Menú a 9'50. Carrer Murta, 16 Inca. Reservau al 971 500 049

SERVEIS
PROFESSIONALS

RECART. Repartiment i manipulació de correspondència. Mòbil 630 678 416 Manacor

FUTUR CLIMA. Venda i reparació d'aire condicionat. Maquinària d'hostaleria i alimentació. Mòbil 678 547 937 s'Illot.

DUPLICATS DE CLAUS. Reparació de calçats i complements. Avinguda Salvador Joan, 74 Mòbil 697 858 755 Manacor

INTERNET I SISTEMES POLLENTIA. La Gola, 11 baixos. Port de Pollença. 971 867 796 info@nch-informatica.com

COSADEDOS. Tapisseria, descans, mobles, decoració. Distribuïdor de matalassos Delanubbi. Carrer del Bisbe Taixaquet, 62 Lluçmajor. Tel. 971 748 088

AUTONAUTICAMANACOR. Tot per la pesca. Embarcacions neumàtiques, motors fora borda, rodets, canyes, fils, esquers, pesca submarina, vestits, fusels... Ses Parres, 61 Manacor 971 553 780

ESCOLA NÀUTICA RECALADA. Patró de iot, patró d'esbarjo, títol, pràctiques de motor i vela. Fàbrica, 24 Manacor. Tel. 649 133 890

CA NA ROSETA. La perruqueria des de l'any 1931. Avinguda Baix des Cos, cantonada Sant Joan. Manacor. Demanau hora al 971 550 053

HIDROTUB. Subministraments de materials per a reg, piscines, fontaneria... C/València, 63 Son Bugadelles-Calvià. Tel. 971 693 241 hidrotub@blueforever.net

EXCAVACIONS I DERIVATS, S.L. Desmuntaments, formigó, sèquies, moviments de terra, microexcavació... Paviments, trespols industrials, poliments... Tel. 629 473 002

BALEAR DE MANTENIMENT I AUTOMATISMES. Automatitzi la porta. Basculant, enrollable, corredora, batent. Venda, instal·lació i reparació. Contacte: 622 210 069 bma.amm@gmail.com

ÒPTICA SANTA PONÇA.. Riu Sil, 10. Santa Ponça. Tel. 971 692 335

PUBLICITAT ÀNCORA. Brodats, serigrafia, reclams publicitaris. Margalida Monlau, 48 Son Ferriol. Mòbil

661 711 656

INTENSU. Berenars i tapes. Especialitat en anguilles. Divendres i dissabtes concert alternatiu. Carrer de les Germanies s/n Muro. Reservau al 971 860 646

BOTIGAD'INFORMÀTICA UPI. Venda d'ordinadors i reparació a domicili. La Rambla, 44 B Campos. Tel. 971 650 155 jtoniadrover@gmail.com

FISIOTERÀPIA. Col. 21. Úrsula Perelló. Carrer Vicenç Buades, 41. Tel. 971 867 003 ursi.perello@gmail.com Port de Pollença

FUTURQUIMIA. Fabricam desinfectants per a piscines, per rentar roba de l'hostaleria, per a rentar vaixelles... Carrer Asipo, nau, 2 Tel. 971 759 259 Can Valero

TOP DENTAL PEGUERA. Dr. J., Schmitter. Estètica, implants, ponts... Av. Peguera, 12-A local, 12. Peguera. Tel. 971 685 197 info@zahnarzt-peguera.com

BOTIGA MONTANA. Articles de regal, manualitats, bosses fetes de texans, bisuteria dels anys 40 i actual, adobs de bisuteria... Carrer de sa Mar, 69 Tel. 971 631 563 Sóller

MICOCINA. Cuines modernes i clàssiques. Brillants i mates. Postformades, laminades i de fusta en tots els models i colors. Antoni Noguera, 28. Ciutat. Tel. 971 421 540

BALL DE SALÓ SOCIAL STYL. Piano Bar. Donam classes de ball. Els caps de setmana ball per tothom. Carrer de Manacor, 2 Campos. Mòbil 661 565 119

CA'S DENTISTA. Sant Martí, 2 Tel. 971 832 186 Vilafranca

CONSTRUCCIONS JAUME I ROSSELLÓ. Doctor Fleming, 34 A Mòbil 607 858 666 jaumeirossello@terra.es LLubí

BAR KIKE. Plat del dia 5 més la beguda. Gremi Boters, 5 Son Castelló. Reservau taula al 971 432 028

TOLDOS S'ARENAL. Tota classe d'envelats. Sant Cristòfor, 26. Tel. 971 441 980 s'Arenal de Mallorca

PARQUET I ARMARIS MIQUEL COLINA. Parquet, armaris, tarimes, portes, cuines... Marbella, 15 local, 3 can Pastilla. Tel. 971 263 657

NO ÉS PECAT. Botiga eròtica. Avinguda Salvador Joan, 86 baixos. Tel. 971 559 268 Manacor. manacor@noespecado.com

FONTANERIA BAIX DES COS. Energia solar, piscines, calefacció, instal·lacions de gas. Baix des Cos, 78 B. Tel. 971 552 519 Manacor

SUBWAY URBAN WEAR. Roba i calçat esportiu juvenil. La Rambla, 44 A. Tel. 971 160 157 Campos

CAS FERRER-ARTESANIA EN FERRO. Serralleria, forja artística, metal·listeria, reparació de molins. Carrer Blatera, 2 Son Ferriol. 971 429 579

ANUNCIAU-VOS A L'ESTEL

(les empreses 25 cèntims la paraula)

Nom .....DNI .....

Cognoms .....Tel. ....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Carrer Bellavista, 44. 07240 Sant Joan (Mallorca)

GRUES MARRATXÍ. Servei les 24 hores. Tel. 971 795 914

U.K. IMPORTS. Distribuïm cerveses britàniques. Guinnes, Heiniker, Tetley, Cruz Campo... La Creu, 21 Llubí. Tel. 971 522 280

INFOCASACOLOM.COM. La seva immobiliària a Portocolom.

CAN FESOL. Ferreteria, adrogueria, pintures, articles de piscina, objectes de regal, parament, joguets. Carrer Bisbe, 1 Santanyi. Tel. 971 653 128

CONSTRUCCIONS I FONTANERIA ZUZAMA. Construcció, fontaneria, calefacció, climatització, piscines, recs. Es Camp den Ventura, 2-A. Tel. 971 167 141 Calonge

INTERNETBALEARES Disseny i Tecnologia. Internet i Projectes Web, Disseny Corporatiu, Infografia Arquitectural, Protecció de Dades i Gestió de Calidad ISO. Telf: 971525465 – 658970701 – info@internetbalears.es – www.internetbalears.es

PERFORACIONS AIGÜES MALLORCA. . Sondejors d'aigua garantida. Tel 620 632 714

PASTISSERIA FRAU. Pa mallorquí forn de llenya, ensaïmades i pastissos. Sa Lluna, 7. Sóller

RESIDENCIA GENT GRAN CALA ESTÀNCIA. Miquel Massutí, 22. Can Pastilla

PISCINES SÓLLER. Construcció de piscines i aljubs. Camí de sa Figuera, 27 Sóller. Tel. 656 951 382

NOU LLUCMAJOR. Pere Planells. Construcció en general. Carrer Galdent, 1-1 Tel. 666 588 405 Llucmajor

FUSTERIA ALSAMORA. Carrer Jesús, 34 Ariany. Tel. 971 830 275

CONSTRUCCIONS TOMEU RIBES. Constructors i margers. Sant Josep, 66 Vilafranca. Tel. 670 027 726

ELECTROESPORLES. Instal·lacions elèctriques en general. Jaume I, 6 baix. Esporles. Tel. 971 619 025

RESIDENCIA GALES. Per a tercera edat. Vàlids i assistits. Possibilitat de subvencions. Assistència mèdica, fisioterapèutica, rehabilitació. Miquel Rosselló alemany, 17 Ciutat. Tel. 971 401 776

FORN LA CONCEPCIÓ. Forn de pa, restaurant i bar. Menú a 7'50. Carrer de la Concepció, 16. Ciutat de Mallorca. Reservau al 971 712 626

PERRUQUERIA DE SENYORES ISIS. Fertilitzadora, 2 Ciutat. Tel. 971 272 694

UPE SYSTEMS/GELE. Portes automàtiques i enrotllables. Porreres. Tels 607 362 516/ 902 200 940

MRT INFORMÀTICA. Sant Roc, 32 Porreres. Tel. 971 168 478 info@mrt-informatica.com www.mrtinformatica.com

METALISTERIA MARTINEZ. Treballam el ferro. L'acer i l'alumini. Gremi Tintorers, 16 Son Castelló. Tel. 971 430 156

PERRUQUERIA DE SENYORES BARCELÓ. Carrer Ramon Muntaner, 43 Ciutat. Demaneu hora al 971 758 957

PERRUQUERIA DE SENYORES MAKÀ. Botànic Bianor, 19, s'Arenal de Mallorca. Tel. 971 260 756

GALLETES GELABERT Molí d'en Negre, 2 Porreres. Tel. 971 647 080

CONSTRUCCIONS Fills de Miquel Bover. Carrer Sala i Verd, 14 Porreres. Tel. 971 168 414

EXPERT J. GARCIA. Venta d'electrodomèstics. Instal·lacions elèctriques i fontaneria. Carretera Porreres-Montuiri K. 4'8. Tel. 677 449 608. Correu electrònic: garcia.v@wanadoo.es

INSTAL·LACIONSELÈCTRIQUES BARCELÓ. Vileta, 10 Tel. 647 647 969 barcelobarcelo@terra.es

ELÈCTRICA RAVIMA. Major, 148 Porreres. Tel. 971 647 732

FONTANERIA Rafel Garcia Entrena. Instal·lador oficial i mantenidor. Arregla acumuladors. Carrer Major, 148 Porreres. Tel. 971 168 077-659 254 118

ADMINISTRACIÓ DE LOTERIES Santa Creu, 3. Porreres. Tel. 971 166 636-679 349 911

FUSTERIA Bernat Bordoy. Carretera de Porreres-Campos. Tel. 971 647 906-629 601 925 Porreres.

FUSTERIA Can Vila Carrer de la Rosa, 20. Porreres. Tel. 971 168 685 fusteriavila@fusteriavila.net

FUSTERIA LLITERES. Crr. Porreres-Montuiri K. 1 Tel. 971 168 466 Porreres

BIT instal·lacions elèctriques. Carr. Porreres-Montuiri K. 5'2. Tel. 971 647 408 info@bitinstalacions.com Porreres

ESCOLETA d'infants Sol Solet. Lluís, 31 Tel. 971 647 191 Porreres

CONSTRUCCIONS LT GRIMALT, S.L. Cooperativa, 27 Tel. 971 166 628-629 005 089 itgrimaltsl@hotmail.com www.itgrimaltsl.com

CENTRE TÈCNIC NATURAL. Quiromassatge, quiropràctica, osteopatia, drenatge limfàtic, reflexologia podal, dietètica i nutrició, homeopatia, naturopatia. Carrer Cerdà, s/n Tels 618 754 443 – 971 647 603 Porreres

PINTURES. Rafel i Toni. Pintam cases. Sa Galla, 30 Tel. 649 031 287 – 630 106 428 Porreres.

EXCAVACIONS I DEMOLICIONS, obra civil i construcció en general. Ronda de l'Estació, 14-C. Porreres. Tel. 971 647 869 info@gabrielgayamorla.com www.gabrielgayamorla.com

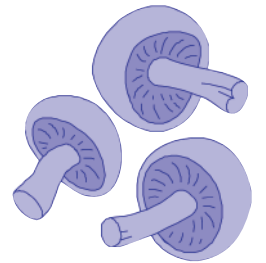
FONTANERIA JOAN FONT. Instal·lacions de fontaneria, piscines, calefacció, aire condicionat, venta i reparació d'electrodomèstics. Carrer Bonany, 40 Vilafranca. Tel. 610 057 779 jofo-ba@terra.es

CAN BATXÀ Ferreria d'en Damià Mora: connexions hidràuliques. Pare Molina, 29 Tel. 606 270 305 Porreres

VENDES

VENC CURS COMPLET de Gestor immobiliari nou. 500 . Tel. 661427 008

Cuina

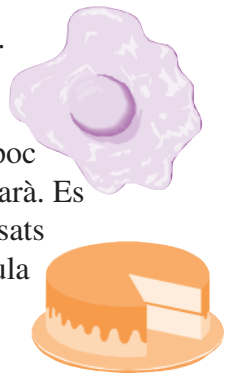
Arròs rossejat

Ingredients:

Un bon brou de peix (sopa de peix sense el pa) arròs, oli i sal. Alloli per acompanyar.

Preparació:

Es fa arrencar el bull al brou de peix, tres volums per un d'arròs. Llavors, en un paelló valencià, es fregeix l'arròs amb oli suficient, remenant-lo sense parar, fins que agafi un color torrat uniforme. Així que agafi el color, s'aboca el brou al paelló, a poc a poc, perquè l'oli estarà molt més calent que el brou i esquitxarà. Es reparteix l'arròs i es deixa coure. Cal que quedi sec, un cop passats els vint minuts que necessitarà l'arròs, per coure. Es treu a taula amb un morter d'alloli.

Perdius (o tords, o coloms) amb col

Antiquíssim plat (tant, que és tradicional a la Catalunya peninsular i a Mallorca).

Ingredients:

Les aus, fulles de col, cebetes, alls, farina, canyella, llorer, ametlles torrades, safrà, una galeta d'oli, conyac, llard, oli, aigua, sal i pebre negre.

Preparació:

Es renten i s'adoben els ocells, partits pel mig, amb sal i pebre molt. En una cassola amb un raig d'oli, una ditada de llard i un pessic de sal, es fregeixen les cebetes senceres, fins que agafin color. Llavors s'abaixa el foc, s'hi posen els ocells, un tronquet de canyella, una fulla de llorer i un raig d'aigua i es deixen ofegar fins que siguin cuits, amb la cassola tapada. Una estona abans d'acabar de coure, es bullen les fulles de col en aigua amb un pessic de sal. Quan són cuïtes, s'escorren, s'espremen, se'n fa un cabdell de cada una; s'enfarinen i es fregeixen. Es fa una picada amb les ametlles pelades, un pessic de safrà, unes quantes dents d'all i una galeta. Es posa la col a la cassola, la picada, s'hi tira un raig de conyac i es torna a tapar. Es deixa coure uns deu minuts més i es serveix.

Escórpora a l'estil de Cadaqués

Ingredients:

Escórpora, tomàquet, all, julivert, pa, aigua, oli i sal.

Preparació:

Es piquen els tomàquets, l'all i el julivert i es barregen en un bol amb un bon pessic de sal. Es posa aigua a bullir. Es fregeixen, en una paella amb un bon raig d'oli no massa calent, unes llesquetes de pa, que es guarda per acompanyar. Després, s'hi afegeix una mica més d'oli, es talla l'escórpora a rodanxes i s'hi posa. Quan fa uns cinc minuts que cou, s'hi tira una miqueta d'aigua bullint i la picada. S'apuja el foc al màxim i així que el peix és cuit, s'apaga. Abans, es tasta de sal. Cal que el suc quedi espès. Es posa en una plata i s'hi afegeix el pa fregit.

CALARAJADA

Fa 4 anys que n'Elisabet Vera regenta la perruqueria unixex, Col·lors al carrer Castellet, 38 de Calarajada. Tel. 971 566 165

Fa 2 anys que na Dori Merlo regenta la Fruiteria Dori just davant l'Església de Calarajada Tel. 636 229 939

Fa 7 anys que en Tomeu Colom ven el cupó de la Once a Capdepera i Calarajada. Tel. 609 744 929

MERCAT MEDIEVAL DE CAPDEPERA

Són les madones que fan llata a Capdepera. Fan senalletes i altres articles. Les trobareu al carrer Ciutat, 9. Tel. 971 563032

Fa un mes que na Daniela Duran ha obert l'Estètica Wellness a la Via Mallorca, 2 de Calarajada. Massatges, solarium, ungles, peus. Tel. 699 098 088

ES PORTITXOL

Na Xima Serapio i el seu cosí Josep Melendreras són els amos joves del Restaurant Marisqueria, Sa Roqueta al carrer de la Sirena, 11 des Portitxol. Se menja per una quiquantena d'euróns a la carta. Reservau al 971 249 410

Fa 14 anys que en Roland Anzengübler regenta el Bar de Futbol Total La Estrada al carrer des Coconar, 32 de Calarajada. És un local per anar-hi a veure futbol. Tel. 650 790 533

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Adreça .....

C.P. .... Població .....

C.I.F. .... Tel .....

M'interessa una subscripció

C/c o llibreta núm.

Codi Entitat	Codi Agència	D.C.	Número de Compte
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Signatura:

Se subscriu **L'ESTEL** per un any prorrogable si no hi ha ordre en contra i per un import de 35 € anuals

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Carrer Bellavista, 44
07240 Sant Joan (Mallorca)

CAN PICAFORT

Fa dos anys que na Francesca Nicolau de ca na Joanaina Sabatera de sant Joan, amb el seu home Mitchel, regenta al Cafeteria Es Mercat a l'avinguda Isaac Peral, 22 de can Picafort. A la foto amb la cuinera que és la seva cosina, na Margalida de can Toni Margoi de sant Joan. Despatxen menús a 8 euróns. Tel. 971 854 995